

Službeni list Europske unije

C 343

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 64.

26. kolovoza 2021.

Sadržaj

III. *Pripremni akti*

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

2021/C 343/01	Mišljenje Europske središnje banke od 4. lipnja 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o digitalnoj operativnoj otpornosti za finansijski sektor (CON/2021/20)	1
---------------	---	---

IV. *Obavijesti*

OBAVIJEŠTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

Europska komisija

2021/C 343/02	Tečajna lista eura — 25. kolovoza 2021.....	14
2021/C 343/03	Odluka Komisije od 4. kolovoza 2021. o osnivanju stručne skupine za tehničko savjetovanje o ekološkoj proizvodnji (EGTOP)	15

OBAVIJEŠTI U VEZI S EUROPSKIM GOSPODARSKIM PROSTOROM

Nadzorno tijelo EFTA-e

2021/C 343/04	Državne potpore – odluka o nepodnošenju prigovora	23
2021/C 343/05	Državne potpore – odluka o nepodnošenju prigovora	24
2021/C 343/06	Državne potpore – odluka o nepodnošenju prigovora	25
2021/C 343/07	Državne potpore – odluka o nepodnošenju prigovora	26
2021/C 343/08	Državne potpore – odluka o nepodnošenju prigovora	27

HR

V. *Objave*

SUDSKI POSTUPCI

Sud EFTA-e

2021/C 343/10	Postupak koji je SÝN hf. pokrenuo protiv Nadzornog tijela EFTA-e 9. srpnja 2021. (Predmet E-4/21)	29
---------------	---	----

DRUGI

Europska komisija

2021/C 343/11	Objava obavijesti o odobrenju standardne izmjene specifikacije proizvoda za naziv u sektoru vina iz članka 17. stavaka 2. i 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/33	30
---------------	--	----

2021/C 343/12	Objava obavijesti o odobrenju standardne izmjene specifikacije proizvoda za naziv u sektoru vina iz članka 17. stavaka 2. i 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/33	38
---------------	--	----

III.

(Pripremni akti)

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

MIŠLJENJE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 4. lipnja 2021.**o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o digitalnoj operativnoj otpornosti za finansijski sektor****(CON/2021/20)**

(2021/C 343/01)

Uvod i pravna osnova

Europska središnja banka (ESB) zaprimila je 22., 23. i 29. prosinca 2020. zahtjeve Vijeća Europske unije i Europskog parlamenta za davanje mišljenja o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o digitalnoj operativnoj otpornosti za finansijski sektor i izmjeni uredbi (EZ) br. 1060/2009, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014 i (EU) br. 909/2014 (¹) (dalje u tekstu „Prijedlog uredbe“) i Prijedlogu direktive o izmjeni direktiva 2006/43/EZ, 2009/65/EZ, 2009/138/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/65/EU, (EU) 2015/2366 i (EU) 2016/2341 (²) (dalje u tekstu „Prijedlog direktive o izmjeni“, zajedno s „Prijedlogom uredbe“ „prijeđlozi akata“).

Nadležnost ESB-a za davanje mišljenja temelji se na članku 127. stavku 4. i članku 282. stavku 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, s obzirom na to da prijeđlozi akata sadrže odredbe iz područja nadležnosti ESB-a, a posebno određivanje i provedbu monetarne politike, promicanje nesmetanog funkcioniranja platnih sustava, doprinos nesmetanom vođenju politika koje provode nadležna tijela u vezi sa stabilnošću sustava finansijskog tržišta te zadaća ESB-a u vezi s bonitetnim nadzorom kreditnih institucija u skladu s člankom 127. stavkom 2. prvom i četvrtom alinejom, člankom 127 stavkom 5. i člankom 127. stavkom 6. Ugovora. Upravno vijeće donijelo je ovo Mišljenje u skladu s prvom rečenicom članka 17. stavka 5. Poslovnika Europske središnje banke.

1. Opće napomene

- 1.1 ESB pozdravlja Prijedlog uredbe čiji je cilj jačanje kibersigurnosti i operativne otpornosti finansijskog sektora. ESB posebno pozdravlja cilj Prijedloga uredbe da se uklone prepreke i unaprijedi uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta finansijskih usluga uskladijanjem pravila koja se primjenjuju u području upravljanja rizicima informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT), izvješćivanja, testiranja i IKT rizikom treće strane. Nadalje, ESB pozdravlja cilj Prijedloga uredbe da se racionaliziraju i usklade svi regulatorni zahtjevi koji se preklapaju ili nadzorna očekivanja kojima finansijski subjekti trenutačno podliježu u skladu s pravom Unije.
- 1.2 ESB razumije da Prijedlog uredbe predstavlja, u odnosu na finansijske subjekte identificirane kao operatore ključnih usluga (³), zakonodavstvo vezano za određeni sektor (*lex specialis*) u skladu sa značenjem iz članka 1. stavka 7. Direktive (EU) 2016/1148 Europskog parlamenta i Vijeća (⁴) (dalje u tekstu „Direktiva NIS“); što znači da bi zahtjevi iz Prijedloga uredbe u načelu imali prednost pred Direktivom NIS. U praksi bi finansijski subjekti koji su identificirani kao operatori ključnih usluga (⁵), među ostalim, prijavili incidente u skladu s Prijedlogom

(¹) COM(2020) 595 konačno.

(²) COM(2020) 596 konačno.

(³) Vidi članak 1. stavak 2. Prijedloga uredbe.

(⁴) Direktiva (EU) 2016/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2016. o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije (SL L 194, 19.7.2016., str. 1.).

(⁵) Vidi članak 5. Direktive NIS.

uredbe, a ne Direktivom NIS. Iako ESB pozdravlja smanjenje mogućih preklapanja zahtjeva za finansijske subjekte u području izvješćivanja o incidentima, trebalo bi dodatno razmotriti međudjelovanje Prijedloga uredbe i Direktive NIS. Primjerice, na temelju Prijedloga uredbe na treću stranu pružatelja IKT usluga (⁽⁶⁾) moglo bi se primjenjivati preporeke koje donosi glavno nadzorno tijelo (⁽⁷⁾). Istodobno, ista treća strana pružatelj IKT usluga može se klasificirati kao operator ključnih usluga u skladu s Direktivom NIS i podliježe obvezujućim uputama koje donosi nadležno tijelo (⁽⁸⁾). U tom bi slučaju treća strana pružatelj IKT usluga mogla podlijegati proturječnim preporkama donesenima u skladu s Prijedlogom uredbe i obvezujućim uputama donesenima u skladu s Direktivom NIS. ESB predlaže da zakonodavna tijela Unije dodatno razmotre moguće nedosljednosti između Prijedloga uredbe i Direktive NIS koje bi mogле ometati usklađivanje te smanjenje preklapanja i proturječne zahtjeve za finansijske subjekte.

- 1.3 ESB također razumije da će u skladu s Prijedlogom direktive Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti širom Unije kojom se stavlja izvan snage Direktiva (EU) 2016/1148 (⁽⁹⁾) (dalje u tekstu „Prijedlog direktive NIS2”), „izbjegnuti incidenti” (⁽¹⁰⁾) podlijegati obvezama izvješćivanja (⁽¹¹⁾). Iako se u uvodnoj izjavi 39. Prijedloga direktive NIS2 upućuje na značenje pojma „izbjegnuti incidenti”, nije jasno namjerava li se zahtijevati da finansijski subjekti navedeni u članku 2. Prijedloga uredbe izvješćuju o izbjegnutim incidentima. U tom pogledu i uzimajući u obzir da se izbjegnuti incidenti mogu identificirati kao takvi tek nakon što do njih dođe, ESB bi pozdravio pravodobno primanje obavijesti o važnim izbjegnutim incidentima, kao što je trenutačno slučaj s kiberincidentima. ESB predlaže veću usklađenost između Prijedloga uredbe i Prijedloga direktive NIS2 kako bi se razjasnio točan opseg izvješćivanja kojem bilo koji finansijski subjekt može podlijegati na temelju tih dvaju različitih, ali povezanih zakonodavnih akata Unije. Istodobno bi trebalo definirati „izbjegnute incidente” i razraditi odredbe kojima se pojašnjava njihova važnost.
- 1.4 ESB pozdravlja poticanje finansijskih subjekata da na dobrovoljnoj osnovi međusobno razmjenjuju obavještajne informacije kako bi unaprijedili i ojačali svoje stavove o kiberotpornosti. Sam ESB pomogao je inicijativom za razmjenu obavještajnih informacija o kiberprijetnjama (CIISI-EU) utemeljenom na potrebama tržišta i stavio je na raspolaganje nacrte za izradu i jačanje takve inicijative (⁽¹²⁾).
- 1.5 ESB podupire suradnju između nadležnih tijela za potrebe Prijedloga uredbe, europskih nadzornih tijela i timova za odgovor na računalne sigurnosne incidente (CSIRTS) (⁽¹³⁾). Ključno je razmjenjivati informacije kako bi se osigurala operativna otpornost Unije jer se razmjenom informacija i suradnjom među tijelima može doprinijeti sprečavanju kibernapada i smanjenju širenja IKT prijetnji. Trebalo bi promicati opće razumijevanje IKT rizika i osigurati dosljednu procjenu takvih rizika u cijeloj Uniji. Iznimno je važno da nadležna tijela razmjenjuju informacije s jedinstvenom kontaktom točkom (⁽¹⁴⁾) i nacionalnim CSIRTS-om (⁽¹⁵⁾) samo ako postoji jasno utvrđeni mehanizmi klasifikacije i razmjene informacija, zajedno s odgovarajućim zaštitnim mjerama za osiguravanje povjerljivosti.
- 1.6 Naposljetku, ESB bi pozdravio uvođenje pravila o osobnim podacima i čuvanju podataka u okviru Prijedloga uredbe. Trajanje razdoblja čuvanja podataka trebalo bi uzeti u obzir istragu, inspekciju, zahtjev za davanje informacija, komunikaciju, objavu, evaluaciju, provjeru, procjenu i izradu planova nadzora ili supervizije koje će nadležna tijela možda morati provesti u okviru svojih obveza i dužnosti u skladu s Prijedlogom uredbe. U tom bi pogledu bilo primjereno razdoblje čuvanja od 15 godina. To bi se razdoblje čuvanja

(⁶) Vidi članak 3. stavak 15. Prijedloga uredbe.

(⁷) Vidi članak 31. stavak 1. točku (d) Prijedloga uredbe.

(⁸) Vidi članak 15. stavak 3. Direktive NIS.

(⁹) COM(2020) 823 konačno.

(¹⁰) Događaji koji su potencijalno mogli prouzročiti štetu, ali su uspješno spriječeni u potpunom ostvarenju; vidi uvodnu izjavu 39. Direktive NIS2.

(¹¹) Vidi članak 11. Direktive NIS2.

(¹²) Inicijativa za razmjenu obavještajnih informacija o kiberprijetnjama (CIISI-EU) dostupna je na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

(¹³) Vidi članak 42. Prijedloga uredbe.

(¹⁴) Vidi članak 8. stavak 3. Direktive NIS.

(¹⁵) Vidi također članke 11., 26. i 27. Direktive NIS2.

podataka moglo skratiti ili produljiti, kao što to zahtijevaju posebni slučajevi. U tom pogledu ESB predlaže da zakonodavna tijela Unije pri formuliranju odgovarajuće odredbe o osobnim podacima i čuvanju podataka uzmu u obzir i načelo smanjenja količine podataka, kao i daljnju obradu u svrhe arhiviranja u javnom interesu, u svrhe znanstvenog ili povijesnog istraživanja ili u statističke svrhe⁽¹⁶⁾.

2. Posebna opažanja o nadzoru te poravnanju i namiri vrijednosnih papira

2.1 Nadzorne nadležnosti ESSB-a i Eurosustava

2.1.1 Usko povezani s njihovim osnovnim zadaćama monetarne politike, Ugovorom i Statutom Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu: Statut ESSB-a) predviđa se da Eurosustav provodi nadzor nad sustavima poravnanja i namire. U skladu s četvrtom alinejom članka 127. stavku 2. Ugovora, što se ogleda u članku 3. stavku 1. Statuta, jedna od temeljnih zadaća Europskog sustava središnjih banaka (ESSB) je promicanje nesmetanog funkcioniranja platnih sustava. U izvršavanju ove osnovne zadaće, ESB i nacionalne središnje banke mogu stvoriti mogućnosti, a ESB može donositi propise radi osiguranja učinkovitih i pouzdanih sustava poravnanja i platnih sustava u Uniji i s drugim zemljama⁽¹⁷⁾. U skladu sa svojom nadzornom ulogom, ESB je donio Uredbu (EU) br. 795/2014 Europske središnje banke (ESB/2014/28) (dalje u tekstu „Uredba o SIPS-u“)⁽¹⁸⁾. Uredbom o SIPS-u provode se, u propisanom obliku, Načela za infrastrukture finansijskih tržišta iz travnja 2012. koja su izdali Odbor za platni sustav i sustav namire i Međunarodna organizacija komisija za vrijednosne papire⁽¹⁹⁾, koja su pravno obvezujuća i obuhvaćaju sustave velikih plaćanja i platne sustave za mala plaćanja od sistemskе važnosti kojima upravlja središnja banka Eurosustava ili privatni subjekt. Okvir nadzorne politike Eurosustava⁽²⁰⁾ utvrđuje platne instrumente kao „sastavni dio platnih sustava“ i tako ih uključuje u opseg svog nadzora. Nadzorni okvir za platne instrumente trenutačno se preispituje⁽²¹⁾. U tom okviru platni instrument (npr. kartica, kreditni transfer, izravno terećenje, prijenos elektroničkog novca i digitalni token za plaćanje⁽²²⁾) definira se kao personalizirani uređaj (ili skup uređaja) i/ili skup postupaka dogovorenih između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga koji se upotrebljavaju za iniciranje prijenosa vrijednosti⁽²³⁾.

2.1.2 S obzirom na navedeno, ESB pozdravlja isključivanje iz članka o području primjene Prijedloga uredbe upravitelja sustava kako je definiran u članku 2. točki (p) Direktive 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁴⁾, platnih sustava (uključujući one kojima upravljaju središnje banke), platnih shema i platnih

⁽¹⁶⁾ Vidi članak 4. točku (b) Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽¹⁷⁾ Vidi članak 22. Statuta ESSB-a.

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) br. 795/2014 Europske središnje banke od 3. srpnja 2014. o nadzornim zahtjevima za sistemski važne platne sustave (ESB/2014/28) (SL L 217, 23.7.2014., str. 16.).

⁽¹⁹⁾ Dostupno na mrežnim stranicama Banke za međunarodne namire www.bis.org.

⁽²⁰⁾ Okvir nadzorne politike Eurosustava, revidirana verzija (srpanj 2016.) dostupno na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽²¹⁾ Vidi revidirani konsolidirani nadzorni okvir Eurosustava za elektroničke platne instrumente, sheme i aranžmane iz listopada 2020. (okvir PISA), dostupno na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽²²⁾ Digitalni token za plaćanje digitalni je prikaz vrijednosti osigurane potraživanjima ili imovinom koji se bilježe drugdje i koji omogućuje prijenos vrijednosti među krajnjim korisnicima. Ovisno o temeljnom obliku, digitalni tokeni za plaćanje mogu predviđjeti prijenos vrijednosti bez nužnog uključivanja središnje treće strane i/ili upotrebe računa za plaćanje.

⁽²³⁾ „Prijenos vrijednosti“, „Radnja prijenosa novčanih sredstava ili digitalnih tokena za plaćanje, koju inicira platitelj ili primatelj plaćanja u ime platitelja, ili polaganja ili podizanja gotovine na račun korisnika ili s njega, bez obzira na osnovne obveze između platitelja i primatelja plaćanja. Prijenos može uključivati jednog pružatelja platnih usluga ili više njih.“ Ova definicija „prijenos vrijednosti“ u okviru PISA-e odstupa od definicije prijenosa „novčanih sredstava“ iz Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.). „Prijenos vrijednosti“ u kontekstu „platnog instrumenta“ kako je definiran u toj Direktivi može se odnositi samo na prijenos „novčanih sredstava“. U skladu s tom Direktivom, „novčana sredstva“ ne uključuju digitalne tokene za plaćanje, osim ako se tokeni mogu razvrstati kao elektronički novac (ili hipotetski kao knjižni novac).

⁽²⁴⁾ Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998 o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45.).

aranžmana s obzirom na primjenu prethodno navedenih nadzornih okvira. Zbog tih razloga, nadležnosti ESSB-a na temelju Ugovora i nadležnosti Eurosustava na temelju Uredbe o SIPS-u trebale bi biti jasno navedene u uvodnim izjavama Prijedloga uredbe.

2.1.3 Isto tako, ESB pozdravlja isključivanje iz primjene nadzornog okvira iz Prijedloga uredbe trećih strana pružatelja IKT usluga koji podliježu nadzornim okvirima uspostavljenima za potrebe podupiranja zadaća iz članka 127. stavka 2. Ugovora⁽²⁵⁾. U tom pogledu, ESB želi naglasiti da središnje banke ESSB-a koje djeluju u svojstvu monetarne vlasti⁽²⁶⁾ i Eurosustav kada pruža usluge putem sustava TARGET2, TARGET2-Securites (T2S)⁽²⁷⁾ i namire trenutačnih plaćanja u sustavu TARGET (TIPS)⁽²⁸⁾ ne podliježu članku o području primjene Prijedloga uredbe niti se mogu smatrati trećim stranama pružateljima IKT usluga te tako potencijalno klasificirati kao treće strane pružatelji ključnih IKT usluga za potrebe Prijedloga uredbe. Eurosustav nadzire T2S u vezi sa svojom nadležnošću da osigura učinkovite i pouzdane sustave poravnjanja i platne sustave. Nadalje, ESMA je pojasnila da T2S nije pružatelj ključnih usluga⁽²⁹⁾ u smislu Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁰⁾ (dalje u tekstu „Uredba o CSD-u“). Kao rezultat toga, organizacijska i operativna sigurnost, učinkovitost i otpornost sustava T2S osiguravaju se primjenjivim pravnim, regulatornim i operativnim okvirom i dogovorenim sustavima upravljanja ili sustavom T2S, a ne kroz Uredbu o CSD-u.

2.1.4 Osim toga, okvirom nadzorne politike Eurosustava⁽³¹⁾ obuhvaćeni su pružatelji ključnih usluga kao što je Društvo za svjetsku međubankovnu finansijsku telekomunikaciju (*Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication*) (SWIFT). SWIFT je zadruga s ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Belgiji, koja pruža usluge sigurnog prijenosa poruka na međunarodnoj razini. Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique djeluje kao glavno nadzorno tijelo SWIFT-a i na temelju sporazuma o nadzoru zadruga provodi nadzor nad SWIFT-om u suradnji s drugim središnjim bankama skupine G10, uključujući ESB. Nadzorna tijela skupine G10 priznaju da je glavni fokus nadzora operativni rizik SWIFT-a jer se to smatra primarnom kategorijom rizika u okviru koje bi SWIFT mogao predstavljati sistemski rizik za finansijski sustav u Uniji. U tom je pogledu Skupina za nadzor zadruge SWIFT (*SWIFT Cooperative Oversight Group*) razvila poseban skup načela i očekivanja visoke razine koji se primjenjuju na SWIFT, kao što su utvrđivanje rizika i upravljanje njime, informacijska sigurnost, pouzdanost i otpornost, tehnološko planiranje i komunikacija s korisnicima. Nadzorna tijela skupine G10 očekuju da se SWIFT pridržava smjernica Odbora za plaćanja i tržišne infrastrukture (CPMI) i Međunarodne organizacije komisija za vrijednosne papire (IOSCO) o kiberotpornosti⁽³²⁾, kao i drugih međunarodnih standarda o sigurnosti IKT-a koji, kad se promatraju zajedno, premašuju zahtjeve utvrđene u Prijedlogu uredbe.

2.1.5 Nije sigurno da bi SWIFT i možda drugi pružatelji usluga koji podliježu okviru nadzorne politike Eurosustava mogli podlijegati Prijedlogu uredbe kao treće strane pružatelji IKT usluga ako bi pružali usluge koje nisu obuhvaćene člankom 127. stavkom 2. Ugovora. ESB stoga snažno pozdravlja to što su pružatelji usluga koji već podliježu okviru nadzorne politike Eurosustava, uključujući, ali ne ograničavajući se na SWIFT, isključeni iz područja primjene nadzornog okvira utvrđenog u Prijedlogu uredbe.

⁽²⁵⁾ Vidi članak 28. stavak 5. Prijedloga uredbe.

⁽²⁶⁾ Vidi stavak 1.3 Mišljenja Europske središnje banke od 19. veljače 2021. o Prijedlogu uredbe o tržištima kriptoimovine i izmjeni Direktive (EU) 2019/1937 (CON/2021/4). Sva mišljenja ESB-a objavljaju su na EUR-Lexu.

⁽²⁷⁾ Vidi Prilog II.a Smjernici ESB/2012/27 Europske središnje banke od 5. prosinca 2012. o Transeuropskom automatiziranom sustavu ekspresnih novčanih transakcija u realnom vremenu na bruto načelu (sustav TARGET2) (SL L 30, 30.1.2013., str. 1.). Smjernica ESB/2011/13 Europske središnje banke od 18. srpnja 2012. o sustavu TARGET2-Securities (SL L 215, 11.8.2012., str. 19.); Odлуka ESB/2011/20 Europske središnje banke od 16. studenoga 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila i postupaka za provođenje kriterija prihvatljivosti središnjih depozitorija vrijednosnih papira za pristup uslugama sustava TARGET2-Securities (SL L 319, 2.12.2011., str. 117.). Vidi također Okvirni sporazum sustava T2S i kolektivni ugovor.

⁽²⁸⁾ Vidi Prilog II.b Smjernici ESB/2012/27.

⁽²⁹⁾ Vidi članak 30. stavak 5. Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.) i članak 68. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/392 od 11. studenoga 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda povezanih sa zahtjevima za odobrenje za rad te nadzornim i operativnim zahtjevima za središnje depozitorije vrijednosnih papira (SL L 65, 10.3.2017., str. 48.).

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

⁽³¹⁾ Okvir nadzorne politike Eurosustava, revidirana inačica (srpanj 2016.) dostupno na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽³²⁾ Dostupno na mrežnim stranicama Banke za međunarodne namire www.bis.org.

2.2 Nadležnosti ESSB-a u području namire vrijednosnih papira

- 2.2.1 Središnji depozitoriji vrijednosnih papira su infrastrukture finansijskog tržišta koje su strogo regulirane i koje nadziru različita tijela u skladu s Uredbom o CSD-u kojom se utvrđuju zahtjevi za namiru finansijskih instrumenata te pravila o organizaciji i ponašanju središnjih depozitorija vrijednosnih papira. Nadalje, središnji depozitoriji vrijednosnih papira trebaju uzeti u obzir Smjernice CPMI-IOSCO o kiberotpornosti, koje su razrađene Nadzornim očekivanjima povezanim s kiberotpornošću za infrastrukture finansijskog tržišta (prosinac 2018.)⁽³³⁾. Osim nadzornih ovlasti povjerenih nacionalnim nadležnim tijelima u skladu s Uredbom o CSD-u, članovi ESSB-a djeluju kao „relevantna tijela“, u svojstvu nadzornih tijela sustava namire vrijednosnih papira kojima upravljaju središnji depozitoriji vrijednosnih papira, središnje banke koje izdaju najrelevantnije valute u kojima se provodi namira i središnje banke u čijim je knjigama namirena gotovinska strana transakcija⁽³⁴⁾. U tom pogledu, u uvodnoj izjavi 8. Uredbe o CSD-u navodi se da bi se Uredba trebala primjenjivati ne dovodeći u pitanje odgovornosti ESB-a i nacionalnih središnjih banaka u osiguranju učinkovitih i pouzdanih sustava poravnjanja i platnih sustava unutar Unije i drugih zemalja. U uvodnoj izjavi 8. dalje se navodi da se Uredbom o CSD-u ne bi trebalo članovima ESSB-a priječiti pristup informacijama koje su važne za obavljanje njihovih dužnosti⁽³⁵⁾, uključujući nadzor središnjih depozitorija vrijednosnih papira i ostalih infrastruktura finansijskog tržišta⁽³⁶⁾.
- 2.2.2 Osim toga, članovi ESSB-a često djeluju kao posrednici za namiru za gotovinsku stranu transakcija vrijednosnim papirima, a Eurosustav nudi usluge namire putem sustava T2S središnjim depozitorijima vrijednosnih papira. Nadzor Eurosustava nad sustavom T2S povezan je s njegovom ovlasti za osiguranje učinkovitog i pouzdanog sustava poravnjanja i platnog sustava, dok nadležna i relevantna tijela središnjih depozitorija vrijednosnih papira nastoje osigurati njihovo nesmetano funkcioniranje, sigurnost i učinkovitost namire te pravilno funkcioniranje finansijskih tržišta u svojim jurisdikcijama.
- 2.2.3 U skladu s Prijedlogom uredbe⁽³⁷⁾ središnje banke ESSB-a nisu uključene u razvoj tehničkih standarda u pogledu utvrđivanja rizika IKT-a. Slično tome, u skladu s Prijedlogom uredbe⁽³⁸⁾ odgovarajuća tijela nisu obaviještena ni o kakvim incidentima povezanim s IKT-om. Središnja banka ESSB-a trebala bi zadržati istu razinu uključenosti koja je trenutačno predviđena Uredbom o CSD-u, a relevantna tijela trebala bi biti obaviještena o incidentima povezanim s IKT-om. Eurosustav je odgovarajuće tijelo za sve središnje depozitorije vrijednosnih papira europskog područja i za nekoliko drugih središnjih depozitorija vrijednosnih papira EU-a. Središnje banke ESSB-a trebale bi biti obaviještene o incidentima povezanim s IKT-om koji su relevantni za obavljanje njihovih dužnosti, uključujući nadzor središnjih depozitorija vrijednosnih papira i drugih infrastrukture finansijskog tržišta. Rizici kojima su središnji depozitoriji vrijednosnih papira izloženi, uključujući rizike IKT-a, mogu ugroziti dobro funkcioniranje središnjih depozitorija vrijednosnih papira. Stoga su rizici IKT-a važni za odgovarajuća tijela, kojima bi trebalo pružiti potpun i detaljan pregled tih rizika kako bi ih se procijenilo i utjecalo na pristup središnjih depozitorija vrijednosnih papira upravljanju rizicima. Prijedlogom uredbe ne bi se trebali predvidjeti manje ograničavajući zahtjevi u pogledu rizika IKT-a u usporedbi s onima predviđenima Uredbom o CSD-u i postojećim povezanim regulatornim tehničkim standardima.
- 2.2.4 Osim toga, zakonodavna tijela Unije trebala bi pojasniti međudjelovanje Prijedloga uredbe⁽³⁹⁾ i regulatornih tehničkih standarda kojima se dopunjuje Uredba o CSD-u. Naročito, nije jasno treba li središnji depozitorij vrijednosnih papira biti izuzet od obveze posjedovanja vlastite sekundarne lokacije na kojoj njegova treća strana pružatelj IKT usluga održava takvu lokaciju⁽⁴⁰⁾. Ako bi središnji depozitorij vrijednosnih papira bio izuzet od obveze da održava sekundarnu lokaciju, nije jasno koju bi pravnu vrijednost imao taj zahtjev. Isto

⁽³³⁾ Dostupno na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

⁽³⁴⁾ Vidi članak 12. Uredbe (EU) br. 909/2014.

⁽³⁵⁾ Vidi također članak 13., članak 17. stavak 4. i članak 22. stavak 6. Uredbe (EU) br. 909/2014.

⁽³⁶⁾ Vidi stavak 7.3 Mišljenja Europske središnje banke od 6. travnja 2017. o identifikaciji kritičnih infrastrukturnih potreba sigurnosti informacijske tehnologije (CON/2017/10); stavak 7.2 Mišljenja Europske središnje banke od 8. studenoga 2018. o određivanju ključnih usluga i operatora ključnih usluga za potrebe sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava (CON/2018/47); stavak 3.5.2 Mišljenja Europske središnje banke od 2. svibnja 2019. o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava (CON/2019/17) i stavak 3.5.2 Mišljenja Europske središnje banke od 11. studenoga 2019. o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava (CON/2019/38).

⁽³⁷⁾ Vidi članak 54. stavak 5. Prijedloga uredbe i članak 45. stavak 7. Uredbe (EU) br. 909/2014.

⁽³⁸⁾ Vidi članak 54. stavak 4. Prijedloga uredbe i članak 45. stavak 6. Uredbe (EU) br. 909/2014.

⁽³⁹⁾ Vidi članak 11. stavak 5. Prijedloga uredbe.

⁽⁴⁰⁾ Vidi članak 78. stavak 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/392 od 11. studenoga 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda koji se odnose na zahtjeve za odobrenje, nadzor i objavu za središnje depozitorije vrijednosnih papira (SL L 65, 10.3.2017., str. 48.).

tako, Prijedlog uredbe (⁽⁴¹⁾) odnosi se na cilj u pogledu vremena oporavka i ciljeve u pogledu točke oporavka za svaku funkciju (⁽⁴²⁾), dok se u odgovarajućem regulatornom tehničkom standardu razlikuju ključne funkcije (⁽⁴³⁾) i ključne operacije (⁽⁴⁴⁾) u odnosu na vrijeme oporavka utvrđeno za ključne operacije središnjih depozitorija vrijednosnih papira. Opravdano je da zakonodavna tijela Unije dodatno pojasne i promisle o međudjelovanju Prijedloga uredbe i regulatornih tehničkih standarda kojima se dopunjaje Uredba o CSD-u kako bi se izbjegao rizik postojanja proturječnih zahtjeva. Nапослјетку, trebalo bi pojasniti da su izuzeća odobrena središnjim depozitorijima vrijednosnih papira kojima upravljaju određene osobe javnog prava u skladu s Uredbom o CSD-u (⁽⁴⁵⁾) proširena Prijedlogom uredbe.

2.3 Nadležnosti ESSB-a u području poravnjanja vrijednosnih papira

- 2.3.1 Središnjim bankama ESSB-a povjerene su nadzorne ovlasti u odnosu na središnje druge ugovorne strane. U tom pogledu, nacionalne središnje banke Eurosustava često surađuju s odgovarajućim nacionalnim nadležnim tijelima u nadzornim i supervizorskim funkcijama središnjih drugih ugovornih strana i sudjeluju u odnosnom kolegiju središnjih drugih ugovornih strana osnovanom na temelju Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (⁽⁴⁶⁾) (dalje u tekstu „EMIR“). Odgovarajući članovi Eurosustava (⁽⁴⁷⁾) sudjeluju u kolegijima EMIR-a u svojoj nadzornoj funkciji i predstavljaju Eurosustav kao središnju banku izdanja središnjih drugih ugovornih strana gdje je euro jedna od najvažnijih valuta za finansijske instrumente čije se poravnanje obavlja (i za izvanteritorijalne središnje druge ugovorne strane koje poravnavaju znatan udio finansijskih instrumenata u euru). ESB je središnja banka izdanja središnjih drugih ugovornih strana izvan europolučja.
- 2.3.2 U skladu s Prijedlogom uredbe (⁽⁴⁸⁾) središnje banke ESSB-a nisu uključene u pripremu tehničkih standarda u pogledu utvrđivanja rizika IKT-a. Osim toga, u Prijedlogu uredbe (⁽⁴⁹⁾) ne upućuje se ni na cilj u pogledu vremena oporavka ni na zahtjeve u odnosu na cilj u pogledu točke oporavka u skladu s EMIR-om (⁽⁵⁰⁾). Predloženim regulatornim ustrojem ne bi se trebali predvidjeti manje ograničavajući zahtjevi u pogledu rizika IKT-a od onih koji trenutačno postoje. Stoga je ključno odrediti jasno vrijeme i ciljeve u pogledu razdoblja oporavka kako bi se uspostavio čvrst okvir za upravljanje kontinuitetom poslovanja. Održavanje posebnih rokova i ciljeva u pogledu razdoblja oporavka također je dio Načela CPMI-IOSCO-a za infrastrukture finansijskih tržišta (⁽⁵¹⁾). Trebalо bi zadržati postojeću odredbu u okviru EMIR-a te bi Prijedlog uredbe trebalo na odgovarajući način prilagoditi. Središnje banke ESSB-a trebale bi sudjelovati u pripremi sekundarnog zakonodavstva, kao i u dalnjem pojašnjenu i promišljanju zakonodavnih tijela Unije o međudjelovanju Prijedloga uredbe i regulatornih tehničkih standarda koji je dopunjuju kako bi se izbjegao rizik od proturječnih ili preklapajućih zahtjeva.

3. Posebna opažanja o aspektima bonitetnog nadzora

- 3.1 Uredbom Vijeća (EU) br. 1024/2013 (⁽⁵²⁾) (dalje u tekstu „Uredba o SSM-u“) ESB-u se dodjeljuju posebne zadaće u vezi s bonitetnim nadzorom kreditnih institucija u europolučju te ESB postaje odgovoran za učinkovito i dosljedno funkcioniranje jedinstvenog nadzornog mehanizma (SSM), u okviru kojeg se posebne nadzorne odgovornosti raspodjeljuju između ESB-a i nacionalnih nadležnih tijela sudionika. Posebno, ESB obavlja zadaću izdavanja odobrenja za rad i oduzimanja odobrenja za rad svim kreditnim institucijama. ESB također ima zadaću, među ostalim, osigurati usklađenost s relevantnim zakonima Unije kojima se propisuju bonitetni zahtjevi za kreditne institucije, uključujući zahtjev za uspostavu pouzdanih sustava upravljanja, kao što su pouzdani postupci upravljanja rizikom i mehanizmi unutarnjih kontrola (⁽⁵³⁾). U tu svrhu ESB-u su dodijeljene sve nadzorne ovlasti da intervenira u djelatnosti kreditnih institucija koje su potrebne za izvršavanje njegovih funkcija. Stoga su ESB i odgovarajuća nacionalna nadležna tijela, nadležna tijela koja izvršavaju određene ovlasti bonitetnog nadzora u

⁽⁴¹⁾ Vidi članak 11. stavak 6. Prijedloga uredbe.

⁽⁴²⁾ Vidi članak 3. stavak 17. Prijedloga uredbe.

⁽⁴³⁾ Vidi članak 76. stavak 2. točke (d) i (e) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/392.

⁽⁴⁴⁾ Vidi članak 78. stavke 2. i 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/392.

⁽⁴⁵⁾ Vidi članak 1. stavak 4. Uredbe (EU) br. 909/2014.

⁽⁴⁶⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

⁽⁴⁷⁾ Vidi članak 18. stavak 2. točke (g) i (h) EMIR-a.

⁽⁴⁸⁾ Vidi članak 53. stavak 2. točku (b) i stavak 3. Prijedloga uredbe te članak 34. stavak 3. EMIR-a.

⁽⁴⁹⁾ Vidi članak 53. stavak 2. točku (a) Prijedloga uredbe.

⁽⁵⁰⁾ Vidi članak 34. EMIR-a.

⁽⁵¹⁾ VIDI CPMI-IOSCO Načela za infrastrukture finansijskih tržišta dostupna na mrežnim stranicama Banke za međunarodne namire: www.bis.org.

⁽⁵²⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63.).

⁽⁵³⁾ Vidi članak 4. stavak 1. točku (e) i članak 6. stavak 4. Uredbe (EU) br. 1024/2013.

skladu s Uredbom 2013/575/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁵⁴⁾ (dalje u tekstu: „Uredba o kapitalnim zahtjevima“) i Direktivom 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁵⁵⁾ (dalje u tekstu „Direktiva o kapitalnim zahtjevima“).

- 3.2 U Prijedlogu uredbe navodi se da bi trebalo dodatno razviti jedinstvena pravila i sustav nadzora kako bi se obuhvatili digitalna operativna otpornost i sigurnost IKT-a proširenjem ovlasti finansijskih nadzornih tijela zaduženih za praćenje i zaštitu finansijske stabilnosti i cjelovitosti tržišta⁽⁵⁶⁾. Cilj je uspostaviti sveobuhvatan okvir za IKT ili operativni rizik usklajivanjem ključnih zahtjeva za digitalnu operativnu otpornost za sve finansijske subjekte⁽⁵⁷⁾. Konkretno, cilj je Prijedloga uredbe konsolidirati i unaprijediti zahtjeve u pogledu rizika IKT-a koji su dosad zasebno obrađeni u različitim zakonodavnim aktima⁽⁵⁸⁾.
- 3.3 Zahtjevi povezani s rizikom IKT-a za finansijski sektor trenutačno su raspoređeni na niz pravnih akata Unije, uključujući Direktivu o kapitalnim zahtjevima, i neobvezujuće pravne instrumente (kao što su smjernice EBA-e) te su raznoliki i povremeno nepotpuni. U nekim je slučajevima rizik IKT-a samo implicitno reguliran kao dio operativnog rizika, dok se u drugima uopće ne regulira. To bi trebalo ispraviti usklajivanjem Prijedloga uredbe s tim aktima. U tu svrhu Prijedlogom direktive o izmjeni predlaže se niz izmjena koje se čine potrebnima kako bi se postigla pravna jasnoća i dosljednost u odnosu na primjenu različitih zahtjeva za digitalnu operativnu otpornost. Međutim, izmjene Direktive o kapitalnim zahtjevima koje su trenutačno predložene Prijedlogom direktive o izmjeni⁽⁵⁹⁾ odnose se samo na odredbe o planovima za nepredviđene situacije i planove kontinuiteta poslovanja⁽⁶⁰⁾, s obzirom na to da, navodno, implicitno služe kao osnova za reguliranje pitanja upravljanja rizikom IKT-a.
- 3.4 Nadalje, Prijedlogom uredbe⁽⁶¹⁾ predviđa se da finansijski subjekti, uključujući kreditne institucije, imaju uspostavljene okvire za unutarnje upravljanje i kontrolu kojima se osigurava učinkovito i razborito upravljanje svim rizicima IKT-a. Prijedlogom uredbe⁽⁶²⁾ predviđa se primjena u njoj utvrđenih zahtjeva na pojedinačnoj i konsolidiranoj razini, ali bez dovoljne usklađenosti s navedenim sektorskim zakonodavstvom na koje se odnosi. Naposletku, u skladu s Prijedlogom uredbe⁽⁶³⁾, predviđeno je da, ne dovodeći u pitanje odredbe o nadzornom okviru za treće strane pružatelje ključnih IKT usluga navedene u Prijedlogu uredbe⁽⁶⁴⁾, ispunjavanje obveza utvrđenih u Prijedlogu uredbe osigurava, za kreditne institucije, nadležno tijelo imenovano u skladu s člankom 4. Direktive o kapitalnim zahtjevima, ne dovodeći u pitanje posebne zadaće dodijeljene ESB-u Uredbom o SSM-u.
- 3.5 S obzirom na prethodno navedeno, ESB razumije da se, u odnosu na kreditne institucije s iznimkom odredbi Prijedloga uredbe koje se odnose na nadzorni okvir za treće osobe pružatelje ključnih usluga IKT-a, (⁶⁵), Prijedlogom uredbe namjerava uspostaviti bonitetni okvir unutarnjeg upravljanja za upravljanje rizikom IKT-a koji će biti uključen u opći okvir unutarnjeg upravljanja u okviru Direktive o kapitalnim zahtjevima. Nadalje, s obzirom na bonitetnu prirodu predloženog okvira, nadležna tijela odgovorna za nadzor usklađenosti s obvezama utvrđenima u predloženom okviru, uključujući ESB, bit će tijela odgovorna za nadzor banaka u skladu s Uredbom o SSM-u.

⁽⁵⁴⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽⁵⁵⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁽⁵⁶⁾ Vidi uvodnu izjavu 8. Prijedloga uredbe.

⁽⁵⁷⁾ Vidi uvodnu izjavu 11. Prijedloga uredbe.

⁽⁵⁸⁾ Vidi uvodnu izjavu 12. Prijedloga uredbe.

⁽⁵⁹⁾ Vidi uvodne izjave 4. i 5. Prijedloga direktive o izmjeni.

⁽⁶⁰⁾ Vidi članak 85. Direktive o kapitalnim zahtjevima.

⁽⁶¹⁾ Vidi članak 4. stavak 1. Prijedloga uredbe.

⁽⁶²⁾ Vidi članak 25. stavak 3. točku 4. Prijedloga uredbe.

⁽⁶³⁾ Vidi članak 41. Prijedloga uredbe.

⁽⁶⁴⁾ Vidi poglavlje V. odjeljak II. Prijedloga uredbe.

⁽⁶⁵⁾ Vidi poglavlje V. odjeljak II. Prijedloga uredbe.

- 3.6 Zakonodavna tijela Unije stoga će možda htjeti uzeti u obzir sljedeće prijedloge za povećanje jasnoće i koordinacije između Prijedloga uredbe i Direktive o kapitalnim zahtjevima. Prvo, zahtjevi iz Prijedloga uredbe mogu se izričito smatrati bonitetnima, kao što je to učinjeno, među ostalim, u Uredbi o CSD-u⁽⁶⁶⁾. Drugo, uvodne izjave Prijedloga direktive o izmjeni⁽⁶⁷⁾, mogle bi proširiti njihov tekst s obzirom na to da zahtjevi iz Prijedloga uredbe nadilaze jedinu fazu nacrta za izvanredne situacije i kontinuitet poslovanja. Općenito, mjere upravljanja rizikom IKT-a obuhvaćene su općenitijim područjem primjene pouzdanih pravila upravljanja u skladu s člankom 74. Direktive o kapitalnim zahtjevima⁽⁶⁸⁾. Treće, Prijedlog uredbe⁽⁶⁹⁾ trebalo bi izmijeniti kako bi se u uvodnim izjavama podsjetilo na nadležnost ESB-a za bonitetni nadzor kreditnih institucija u skladu s Ugovorom i Uredbom o SSM-u. Četvrto, upućivanje na primjenu u njoj predviđenih zahtjeva na pojedinačnoj i konsolidiranoj razini⁽⁷⁰⁾ trebalo bi revidirati jer potkonsolidirane i konsolidirane razine nisu definirane u Prijedlogu uredbe, a određene vrste posrednika ne podliježu konsolidiranom nadzoru u skladu s relevantnim zakonodavstvom (npr. institucije za platni promet). Nadalje, razina primjene zahtjeva u okviru Prijedloga uredbe trebala bi proizlaziti isključivo iz zakonodavstva koje se primjenjuje na svaku vrstu finansijskog subjekta. U slučaju kreditnih institucija predviđena je jasna veza između Direktive o kapitalnim zahtjevima i Prijedloga uredbe te bi se stoga zahtjevi iz Prijedloga uredbe automatski primjenjivali na pojedinačnoj, potkonsolidiranoj ili konsolidiranoj razini⁽⁷¹⁾, ovisno o slučaju. Nапослјетку, zakonodavna tijela Unije mogla bi razmotriti uvođenje prijelaznog režima za upravljanje razdobljem od stupanja na snagu Prijedloga uredbe do stupanja na snagu regulatornih tehničkih standarda predviđenih Prijedlogom uredbe, s obzirom na to da neki posrednici, uključujući kreditne institucije, već podliježu pravilima o rizicima IKT-a koja se primjenjuju na određene sektore i koji su detaljniji od općih odredaba Prijedloga uredbe.
- 3.7 ESB-u je na temelju Uredbe o SSM-u povjerena zadaća osiguravanja usklađenosti kreditnih institucija sa zahtjevima prava Unije kojima se od kreditnih institucija zahtijeva da imaju uspostavljene pouzdane postupke upravljanja rizicima i mehanizme unutarnje kontrole⁽⁷²⁾. To znači da ESB mora osigurati da kreditne institucije provode politike i procese za vrednovanje izloženosti operativnom riziku i upravljanje njome, uključujući rizik modela, i za pokriće događaja male učestalosti s velikim gubicima. Od kreditnih institucija zahtijeva se da odrede što predstavlja operativni rizik za potrebe ovih politika i postupaka⁽⁷³⁾.
- 3.8 Upravno vijeće Europske središnje banke (ESB) donjelo je u srpanju 2017. Okvir za izvješćivanje o kiberincidentima SSM-a (dalje u tekstu „Okvir“) na temelju nacrta prijedloga Nadzornog odbora u skladu s člankom 26. stavkom 8. i člankom 6. stavkom 2. Uredbe o SSM-u te člankom 21. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke (ESB/2014/17)⁽⁷⁴⁾. Okvir se sastoji od obvezujućeg zahtjeva (pojedinačne odluke upućene kreditnim institucijama) za informacije i/ili izvješćivanje na temelju članka 10. Uredbe o SSM-u⁽⁷⁵⁾. Neke zemlje već su uspostavile postupak izvješćivanja o incidentima kojim se od kreditnih institucija zahtijeva da prijave sve važne kiberincidente svojim nacionalnim nadležnim tijelima. U tim će zemljama značajne kreditne institucije i dalje izvješćivati nacionalna nadležna tijela o incidentima, koja će ih zatim bez nepotrebogn odlaganja proslijediti ESB-u

⁽⁶⁶⁾ Vidi naslov poglavlja II. odjeljka 4. „Bonitetni zahtjevi“ Uredbe o CSD-u.

⁽⁶⁷⁾ Vidi uvodnu izjavu 4. Prijedloga direktive o izmjeni.

⁽⁶⁸⁾ Članak 85. Direktive 2013/36/EU je samo specifikacija. U tom pogledu vidi i stranice 4., 11. i 37. Smjernica Europskog nadzornog tijela za bankarstvo o upravljanju rizicima informacijske i komunikacijske tehnologije i sigurnosnim rizicima od 29. studenoga 2019. (dalje u tekstu „Smjernice EBA-e“), u kojima se opća pravna osnova izričito nalazi u članku 74. Direktive 2013/36/EU.

⁽⁶⁹⁾ Vidi članak 41. stavak 1. Prijedloga uredbe.

⁽⁷⁰⁾ Vidi članak 25. stavak 3. i 4. Prijedloga uredbe.

⁽⁷¹⁾ Vidi također članak 109. Direktive o kapitalnim zahtjevima.

⁽⁷²⁾ Vidi članak 4. stavak 1. točku (e) Uredbe o SSM-u.

⁽⁷³⁾ Vidi članak 85. Direktive o kapitalnim zahtjevima.

⁽⁷⁴⁾ Uredba (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar jedinstvenog nadzornog mehanizma između Europske središnje banke i nacionalnih nadležnih tijela te s nacionalnim imenovanim tijelima (Okvirna uredba o SSM-u) (ESB/2014/17) (SL L 141, 14.5.2014., str. 1).

⁽⁷⁵⁾ Konkretno, kiberincident (utvrđena moguća povreda informacijske sigurnosti, bilo zlonamjerno ili slučajno) mora se prijaviti ESB-u ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta: (1) postoji mogući financijski učinak od 5 milijuna eura ili 0,1 % redovnog osnovnog kapitala, (2) incident je javno objavljen ili je prouzročio reputacijsku štetu, (3) incident je eskaliran do CIO izvan redovnog izvješćivanja, (4) banka je obavijestila o incidentu CERT/CSIRT sigurnosnu agenciju ili policiju (5) oporavak od katastrofe ili postupak kontinuiteta poslovanja su inicirani ili su podneseni zahtjevi za osiguranje kibersigurnosti (6) došlo je do povrede pravnih ili regulatornih zahtjeva ili (7) banka primjenjuje interne kriterije i stručnu prosudbu (uključujući mogući sistemski učinak) i odlučuje o tome obavijestiti ESB.

u ime nadziranih subjekata. Stoga se gore navedene odluke upućuju i tim nacionalnim nadležnim tijelima da te informacije proslijede ESB-u na temelju Okvira. ESB podupire nastojanja zakonodavnih tijela Unije da promiču usklađivanje i racionalizaciju, među ostalim, u pogledu skupa pravila i obveza primjenjivih na kreditne institucije u pogledu izvješćivanja o incidentima. S obzirom na to, ESB je spreman prema potrebi izmijeniti (i potencijalno staviti izvan snage) Okvir, s obzirom na moguće donošenje Prijedloga uredbe.

4. Posebna opažanja o upravljanju rizikom IKT-a, izvješćivanju o incidentima, testiranju operativne otpornosti i riziku treće strane u području IKT-a

4.1 Upravljanje rizikom IKT-a

4.1.1 ESB pozdravlja činjenicu da je Prijedlogom uredbe uveden pouzdan i sveobuhvatan okvir za upravljanje rizikom IKT-a koji obuhvaća Smjernice CPMI-IOSCO-a o kiberotpornosti i koji je usko uskladen s najboljim praksama, uključujući očekivanja Eurosustava o nadzoru u vezi s kiberotpornošću za infrastrukture finansijskog tržišta.

4.1.2 ESB podržava ideju da bi finansijski subjekti trebali provoditi procjenu rizika nakon svake „značajne promjene“ u infrastrukturi mrežnih i informacijskih sustava⁽⁷⁶⁾. Međutim, Prijedlog uredbe ne sadrži definiciju „značajne promjene“, čime se stvara nepoželjan prostor za različita tumačenja finansijskih subjekata koja bi u konačnici mogla ugroziti ciljeve Prijedloga uredbe u vezi s usklađivanjem. Radi pravne sigurnosti zakonodavna tijela Unije možda bi željela razmotriti uvođenje definicije „značajne promjene“ u Prijedlog uredbe.

4.1.3 ESB općenito podržava ideju da finansijski subjekti koji nisu mikropoduzeća nadležnim tijelima prijavljuju odgovarajuće troškove i gubitke uzrokovane poremećajima IKT-a i incidente povezane s IKT-om⁽⁷⁷⁾. Međutim, kako bi se osigurala sveobuhvatna učinkovitost sustava i izbjegla mogućnost preopterećenja nadležnih tijela i finansijskih subjekata s prevelikim brojem izvješća, moglo bi biti korisno da zakonodavna tijela Unije istraže uvođenje odgovarajućih pragova, po mogućnosti kvantitativne prirode.

4.1.4 ESB priznaje mogućnost da finansijski subjekti prenose poduzećima unutar grupe ili vanjskim poduzećima zadaće provjere usklađenosti sa zahtjevima za upravljanje rizikom IKT-a, uz odobrenje nadležnih tijela⁽⁷⁸⁾. Istodobno je važno da zakonodavna tijela Unije pojasne kako bi se odobrenje nadležnih tijela dalo u slučajevima u kojima finansijski subjekt podliježe većem broju nadležnih tijela. Do toga može doći ako je finansijski subjekt kreditna institucija, pružatelj usluga kriptoimovine i/ili pružatelj platnih usluga. Nапослјетку, u odnosu na utvrđivanje i klasifikaciju koju provode finansijski subjekti na temelju Prijedloga uredbe⁽⁷⁹⁾, ESB bi za potrebe klasifikacije imovine smatrao razboritim da se Prijedlogom uredbe od finansijskih subjekata zahtijeva da uzmu u obzir je li takva imovina ključna (tj. podržava li ključne funkcije).

4.2 Izvješćivanje o incidentima

4.2.1 ESB pozdravlja napore navedene u Prijedlogu uredbe za usklađivanje okruženja izvješćivanja o incidentima u području IKT-a u Uniji i rad na centraliziranom izvješćivanju o značajnim IKT incidentima⁽⁸⁰⁾. Uvođenjem usklađenog okvira za izvješćivanje odgovarajućih nadležnih tijela o značajnim IKT incidentima⁽⁸¹⁾ u načelu bi se pojednostavio i uskladio teret izvješćivanja finansijskih subjekata, uključujući kreditne institucije. Nadležna tijela imala bi koristi od šireg raspona obuhvaćenih incidenata, koji nadilaze kibernetiske incidente koji su trenutačno obuhvaćeni postojećim okvirima⁽⁸²⁾. Buduće donošenje Prijedloga uredbe zahtijevalo bi preispitivanje i moguće stavljanje izvan snage postojećih okvira, uključujući Okvir za izvješćivanje o kiberincidentima u SSM-u. Međutim, kako bi se postiglo istinsko pojednostavljenje i potpuna usklađenost u svim okvirima, ključno je osigurati potpunu usklađenost područja primjene odredbi o izvješćivanju o incidentima iz Prijedloga uredbe, uključujući sve relevantne definicije, pragove i parametre izvješćivanja. Posebno, od iznimne je važnosti osigurati usklađenost

⁽⁷⁶⁾ Vidi članak 7. stavak 3. Prijedloga uredbe.

⁽⁷⁷⁾ Vidi članak 10. stavak 9. Prijedloga uredbe.

⁽⁷⁸⁾ Vidi članak 5. stavak 10. Prijedloga uredbe.

⁽⁷⁹⁾ Vidi članak 7. Prijedloga uredbe.

⁽⁸⁰⁾ Vidi članak 19. Prijedloga uredbe.

⁽⁸¹⁾ Vidi članak 3. stavak 7. i članke 17. i 18. Prijedloga uredbe.

⁽⁸²⁾ Vidi primjerice Okvir.

između, s jedne strane, Prijedloga uredbe i, s druge strane, Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁸³⁾ (dalje u tekstu „PSD2“) i EBA-inih Smjernica o izvješćivanju o značajnim incidentima (dalje u tekstu „Smjernice EBA-e“). Prijedlog direktive o izmjeni⁽⁸⁴⁾ sadrži izmjene direktive PSD2 u vezi s razgraničenjem izvješćivanja o incidentima između Prijedloga uredbe i direktive PSD2, što bi uglavnom utjecalo na pružatelje platnih usluga, koji bi također mogli imati odobrenje za rad kao kreditne institucije, kao i na nadležna tijela. Postupak obavješćivanja o incidentima nije dovoljno jasan te postoji mogućnost preklapanja između nekih incidenata koje je potrebno prijaviti u skladu s Prijedlogom uredbe i Smjernicama EBA-e.

- 4.2.2 Postupcima za obavješćivanje o značajnim incidentima u skladu s Prijedlogom uredbe⁽⁸⁵⁾, Direktivom PSD2 i odgovarajućim Smjernicama EBA-e od pružatelja platnih usluga zahtjevalo bi se da nakon klasificiranja incidenta podnesu izvješće o incidentima svojem nadležnom tijelu. Zapravo, početna izvješća ne obuhvaćaju bit, uzrok ili funkcionalno područje na koje incident utječe, a pružatelji platnih usluga mogu napraviti takve razlike tek u kasnijoj fazi kada postanu dostupne detaljnije informacije o incidentu. Kao rezultat toga, početna izvješća o incidentima mogla bi se podnositi i u skladu s Prijedlogom uredbe i Smjernicama EBA-e, ili pružatelji platnih usluga mogu odlučiti o jedinstvenom okviru za izvješćivanje i naknadno ispraviti svoje podneske. Ista nesigurnost (primjerice u pogledu temeljnog uzroka bilo kojeg incidenta) može se odraziti i u međuizvješćima i završnim izvješćima. Time bi se ponovno povećala mogućnost za usporedno podnošenje izvješća nadležnim tijelima u skladu s Prijedlogom uredbe i Direktivom PSD2.
- 4.2.3 Neki incidenti koji se mogu kategorizirati kao incidenti povezani s IKT-om mogu utjecati i na druga područja te bi zbog toga morali biti prijavljeni u skladu sa Smjernicama EBA-e. To može biti slučaj ako incident ima utjecaj iz perspektive IKT-a, ali istodobno ima utjecaj na izravno pružanje platnih usluga i/ili druga funkcionalna područja ili kanale koji nisu povezani s IKT-om. Osim toga, moglo bi biti slučajeva u kojima nije moguće razlikovati operativne incidente i incidente povezane s IKT-om. Nadalje, u slučaju kada je isti finansijski subjekt značajna kreditna institucija i pružatelj platnih usluga, u skladu s Prijedlogom uredbe isti bi subjekt morao dvaput prijaviti incident povezan s IKT-om, zbog toga što podliježe dvama nadležnim tijelima. S obzirom na prethodno navedeno, u Prijedlogu uredbe trebalo bi jasnije formulirati kako bi međudjelovanje Direktive PSD2 i Smjernica EBA-e trebalo funkcionirati u praksi. Što je još važnije, bilo bi važno, radi usklađivanja i pojednostavljenja obveza izvješćivanja, da zakonodavna tijela Unije razmotre preostala pitanja dvostrukog izvješćivanja te da se razjasni hoće li Prijedlog uredbe s jedne strane te Direktiva PSD2 i Smjernice EBA-e s druge strane istodobno postojati ili bi trebao postojati jedinstveni skup zahtjeva za izvješćivanje o incidentima.
- 4.2.4. Prijedlogom uredbe uvodi se zahtjev prema kojem nadležna tijela⁽⁸⁶⁾ nakon primitka izvješća moraju potvrditi primitak obavijesti i što je prije moguće pružiti sve potrebne povratne informacije ili smjernice finansijskom subjektu, posebno kako bi se raspravile korektivne mjere na razini subjekta ili načini minimiziranja nepovoljnih učinaka u svim sektorima. To bi značilo da bi nadležna tijela trebala aktivno doprinositi upravljanju incidentima i njihovu saniranju, istodobno procjenjujući odgovor nadziranog subjekta na kritične incidente. ESB naglašava da bi odgovornost za sanaciju i posljedice incidenta te vlasništvo nad njim trebali ostati isključivo i jasno na dotičnom finansijskom subjektu. ESB stoga predlaže da se povratne informacije i smjernice ograniče samo na bonitetne povratne informacije i smjernice na visokoj razini. Ako bi povratne informacije bile šire, to bi zahtjevalo specijalizirane stručnjake sa značajnim tehničkim znanjem koje obično nije dostupno u bazi talenata dostupnoj bonitetnim tijelima.

4.3 Testiranje digitalne operativne otpornosti

- 4.3.1 ESB pozdravlja zahtjeve utvrđene u Prijedlogu uredbe⁽⁸⁷⁾ o testiranju digitalne operativne otpornosti u finansijskim subjektima i potrebu da svaka institucija ima vlastiti program testiranja. U Prijedlogu uredbe⁽⁸⁸⁾ opisuju se različite vrste testiranja kao pokazatelj za finansijske subjekte. Vrste testova nisu potpuno jasne, a europska nadzorna tijela, nadležna tijela ili finansijski subjekti mogu tumačiti neke testove, kao što su testovi kompatibilnosti, upitnici ili

⁽⁸³⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamente i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktive 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

⁽⁸⁴⁾ Vidi članak 7. stavak 9. Prijedloga direktive o izmjeni.

⁽⁸⁵⁾ Vidi članak 17. stavak 3. Prijedloga uredbe.

⁽⁸⁶⁾ Vidi članak 20. Prijedloga uredbe.

⁽⁸⁷⁾ Vidi članke 21. i 22. Prijedloga uredbe.

⁽⁸⁸⁾ Vidi članak 22. stavak 1. Prijedloga uredbe.

testovi koji se temelje na scenarijima. Osim toga, ne postoje ni smjernice o učestalosti svakog testiranja. Mogući pristup mogao bi biti da se Prijedlogom uredbe utvrde generički zahtjevi za testiranje, s preciznijim opisom vrsta testiranja koje se utvrđuju regulatornim i provedbenim tehničkim standardima.

- 4.3.2 Penetracijska testiranja vođena prijetnjama (TLPT) moćan su alat za testiranje sigurnosne obrane i pripravnosti. ESB stoga potiče finansijske subjekte na TLPT. Ovim se alatom ne ispituju samo tehničke mjere, već i osoblje i procesi. Rezultati tih testiranja mogu znatno povećati razinu svijesti višeg rukovodstva o sigurnosti unutar subjekata koji se testiraju. Europski okvir za etičko hakiranje koje se zasniva na obavještajnim podacima o prijetnjama (TIBER-EU)⁽⁸⁹⁾ i drugi alati TLPT-a koji su već dostupni izvan Unije primarni su instrumenti kojima subjekti sami procjenjuju, testiraju, vježbaju i poboljšavaju svoj položaj i obranu u pogledu kiberotpornosti.
- 4.3.3 U većini država članica u kojima je proveden TIBER-EU, nadzorna tijela nemaju aktivnu ulogu u provedbi lokaliziranog programa TIBER-XX, a kibernetički tim TIBER-a (TCT) smješten je u gotovo svim slučajevima neovisno o tim funkcijama. Stoga bi se napredna testiranja u okviru Prijedloga uredbe⁽⁹⁰⁾, s pomoću TLPT-a, trebala provoditi kao alat za jačanje finansijskog ekosustava i jačanje finansijske stabilnosti, a ne samo kao alat za nadzor. Osim toga, nema potrebe za razvojem novog naprednog okvira za testiranje kiberotpornosti jer su države članice već u velikoj mjeri usvojile TIBER-EU, jedini takav okvir u EU-u.
- 4.3.4 Zahtjevi za provoditelje testiranja ne bi trebali biti sadržani u glavnom dijelu Prijedloga uredbe jer se sektor povezan s TLPT-om i dalje razvija, a inovacije mogu biti otežane određivanjem posebnih zahtjeva. S obzirom na navedeno, ESB smatra da, kako bi se osigurao visok stupanj neovisnosti pri provođenju testiranja, finansijski subjekti ne bi trebali zapošljavati niti sklopiti ugovor s provoditeljima testiranja koji su zaposleni ili ugovorno angažirani od strane finansijskih subjekata u svojoj grupi ili koji su na neki drugi način u vlasništvu i/ili pod kontrolom finansijskih subjekata koje treba testirati.
- 4.3.5 Kako bi se smanjio rizik od fragmentacije i osigurala usklađenost, Prijedlogom uredbe trebalo bi propisati jedan okvir TLPT-a koji se primjenjuje na finansijski sektor u cijeloj Uniji. Fragmentacija može dovesti do povećanja troškova te tehničkih, operativnih i finansijskih zahtjeva, kako za nadležna tijela tako i za finansijske institucije. Ti povećani troškovi i zahtjevi u konačnici mogu negativno utjecati na uzajamno priznavanje testiranja. Taj nedostatak usklađenosti i problemi povezani s uzajamnim priznavanjem koji iz toga proizlaze posebno su važni za finansijske subjekte koji mogu imati višestruke licencije i/ili poslovati u više jurisdikcija diljem Unije. Regulatorni i provedbeni tehnički standardi, koji će se izradivati za TLPT u skladu s Prijedlogom uredbe, trebali bi biti u skladu s TIBER-EU-om. Nadalje, ESB pozdravlja mogućnost sudjelovanja u pripremi tih regulatornih i provedbenih tehničkih standarda u suradnji s europskim nadzornim tijelima.
- 4.3.6 Aktivna uključenost nadležnih tijela u testiranja mogla bi dovesti do mogućeg sukoba interesa s drugom funkcijom koju obavljaju, tj. procjenom okvira za testiranje finansijskog subjekta. U tom kontekstu ESB predlaže da se iz Prijedloga uredbe uklone sve obveze nadležnih tijela u pogledu validacije dokumenata i izdavanja potvrde za test TLPT.

4.4 IKT rizik treće strane

- 4.4.1 ESB pozdravlja uvođenje sveobuhvatnog skupa ključnih načela i pouzdanog nadzornog okvira za utvrđivanje rizika IKT-a koji proizlaze iz trećih pružatelja usluga IKT-a i upravljanje njime, bez obzira na to pripadaju li istoj grupi finansijskih subjekata. Međutim, kako bi se postigla učinkovita identifikacija rizika IKT-a i upravljanje njime, važno je točno utvrditi i klasificirati, među ostalim, treće strane pružatelje ključnih usluga IKT-a. U tom pogledu, iako je uvođenje delegiranih akata⁽⁹¹⁾ kojima će se dopuniti kriteriji koji se upotrebljavaju za potrebe klasifikacije⁽⁹²⁾ dobrodošlo, s ESB-om bi se trebalo savjetovati prije donošenja takvih delegiranih akata.

⁽⁸⁹⁾ Dostupno na mrežnim stranicama ESB-a, www.ecb.europa.eu.

⁽⁹⁰⁾ Članci 23. i 24. Prijedloga uredbe.

⁽⁹¹⁾ Vidi članak 28. stavak 3. Prijedloga uredbe.

⁽⁹²⁾ Vidi članak 28. stavak 2. Prijedloga uredbe.

- 4.4.2 Što se tiče strukture nadzornog okvira ⁽⁹³⁾, potrebno je dodatno pojasniti ulogu koju treba preuzeti Zajednički odbor. Istdobno, ESB pozdravlja svoje uključivanje u Nadzorni forum kao promatrača jer će ta uloga omogućiti ESB-u jednak pristup dokumentaciji i informacijama kakav imaju i članovi s pravom glasa ⁽⁹⁴⁾. ESB bi želio skrenuti pozornost zakonodavnih tijela Unije na činjenicu da bi ESB, u svojoj ulozi promatrača, pridonosio radu Nadzornog foruma u svojstvu središnje banke izdanja, odgovorne za nadzor tržišne infrastrukture i bonitetnog nadzornog tijela nad kreditnim institucijama. Nadalje, ESB napominje da bi ESB, osim što je promatrač u Nadzornom forumu, također bio dio zajedničkog tima za provjere kao nadležno tijelo. Zakonodavna tijela Unije mogla bi u tom pogledu dodatno razmotriti sastav zajedničkih timova za provjere ⁽⁹⁵⁾ kako bi se osiguralo odgovarajuće intenzivno sudjelovanje relevantnih nadležnih tijela. Isto tako, ESB smatra da bi trebalo povećati najveći broj sudionika u zajedničkim timovima za provjere, uzimajući u obzir kritičnost, složenost i opseg usluga treće strane u području IKT-a.
- 4.4.3 ESB napominje da u skladu s Prijedlogom uredbe, glavno nadzorno tijelo može spriječiti treće strane pružatelje ključnih usluga IKT-a da sklapaju daljnje sporazume o podugovaranju u kojima je i. predviđeni podugovaratelj treća strana u području IKT-a ili podizvođač za IKT sa sjedištem u trećoj zemlji i ii. ako se podugovaranje odnosi na ključnu ili važnu funkciju finansijskog subjekta. ESB želi naglasiti da te ovlasti može izvršavati samo glavno nadzorno tijelo u kontekstu aranžmana o podugovaranju kada treća strana pružatelj ključnih usluga IKT-a podugovara ključnu ili važnu funkciju zasebnom pravnom subjektu sa sjedištem u trećoj zemlji. ESB razumije da glavno nadzorno tijelo ne bi moglo izvršavati usporedive ovlasti kako bi spriječio treću stranu pružatelja ključnih usluga IKT-a da eksternalizira ključne ili važne funkcije finansijskog subjekta u objekte tog pružatelja usluga koji se nalaze u trećoj zemlji. Primjerice, moglo bi se dogoditi da se, s operativnog stajališta, ključni podaci i/ili informacije mogu pohraniti ili obraditi u objektima smještenima izvan Europskog gospodarskog prostora (EGP). U tom slučaju ovlasti vodećeg nadzornog tijela ne smiju na odgovarajući način ovlastiti nadležna tijela za pristup svim informacijama, poslovnim prostorijama, infrastrukturi i osoblju koji su važni za obavljanje svih ključnih ili važnih funkcija finansijskog subjekta. Kako bi se osiguralo da nadležna tijela mogu neometano obavljati svoje zadaće, ESB predlaže da bi glavnom nadzornom tijelu trebalo dodijeliti ovlast da ograniči uporabu objekata smještenih izvan EGP-a od strane trećih osoba pružatelja ključnih usluga IKT-a. Ta bi se ovlast mogla izvršavati u onim posebnim slučajevima u kojima nisu uspostavljeni administrativni dogовори s relevantnim tijelima trećih zemalja, kako je predviđeno Prijedlogom uredbe ⁽⁹⁶⁾, ili ako predstavnici trećih strana pružatelja ključnih usluga IKT-a ne daju dovoljna jamstva u okviru relevantne treće zemlje u pogledu pristupa informacijama, poslovnim prostorijama, infrastrukturi i osoblju koji su potrebni za provođenje nadzornih ili supervizorskih zadaća.
- 4.4.4 Naposljetku, zahtijevanje od nadležnih tijela da postupaju u skladu s preporukama vodećeg nadzornog tijela ⁽⁹⁷⁾ može se pokazati neučinkovitim jer nadležna tijela možda nemaju cijelovit pristup rizicima koje stvara svaka treća strana pružatelj ključnih usluga IKT-a. Osim toga, od nadležnih tijela može se zahtijevati da poduzmu mjere protiv svojih nadziranih finansijskih subjekata ako treće strane koje su pružatelji ključnih usluga ne primjenjuju preporuke. U skladu s Prijedlogom uredbe ⁽⁹⁸⁾ nadležna tijela mogu zahtijevati od svojih nadziranih finansijskih subjekata da privremeno obustave ključne usluge koje pružaju treće strane ili da raskinu neispunjene ugovore s trećim stranama pružateljima ključnih usluga. Predviđeni postupak praćenja teško je pretočiti u konkretne mjere. Konkretno, nije jasno hoće li nadzirani finansijski subjekti biti u mogućnosti privremeno obustaviti ili raskinuti ugovor s trećom stranom pružateljem ključnih usluga. Razlog tomu je činjenica da bi treća strana pružatelj ključnih usluga IKT-a mogao biti značajan pružatelj za tog finansijskog subjekta ili zbog troškova i štete, ugovornih ili drugih, koje bi finansijski subjekt mogao pretrpjeti zbog takve privremene obustave ili raskida. Nadalje, tim se pristupom ne podupire konvergencija nadzora jer nadležna tijela mogu različito tumačiti istu preporuku. To bi u konačnici moglo ugroziti predviđeno usklađivanje i dosljedan pristup praćenju rizika treće strane pružatelja ključnih IKT usluga na razini Unije. S obzirom na prethodno navedeno, zakonodavna tijela Unije možda će željeti razmotriti dodjeljivanje posebnih ovlasti za provedbu zakonskim nadzornim tijelima u odnosu na treće strane pružatelje ključnih usluga IKT-a, uzimajući u obzir ograničenja koja nameće doktrina Meroni, što je Sud Europske unije djelomično ublažio u svojoj presudi u slučaju ESMA-e ⁽⁹⁹⁾.

⁽⁹³⁾ Vidi članak 29. Prijedloga uredbe.

⁽⁹⁴⁾ Vidi članak 29. stavak 3. Prijedloga uredbe.

⁽⁹⁵⁾ Vidi članak 35. Prijedloga uredbe.

⁽⁹⁶⁾ Vidi članak 39. stavak 1. Prijedloga uredbe.

⁽⁹⁷⁾ Vidi članak 29. stavak 4. i članak 37. Prijedloga uredbe.

⁽⁹⁸⁾ Vidi članak 37. stavak 3. Prijedloga uredbe.

⁽⁹⁹⁾ Vidi presudu Suda (Veliko vijeće), 22. siječnja 2014. Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske v.Europski parlament i Vijeće Europske unije, Uredba (EU) br. 236/2012 — predmet C-270/12.

Kada ESB predlaže izmjenu Prijedloga uredbe, konkretni prijedlozi izmjena navedeni su u posebnom tehničkom radnom dokumentu kojem je u tu svrhu priloženo obrazloženje. Tehnički radni dokument dostupan je na engleskom jeziku na mrežnim stranicama EUR-Lexa.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 4. lipnja 2021.

Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE

IV.

(Obavijesti)

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA KOMISIJA

Tečajna lista eura⁽¹⁾

25. kolovoza 2021.

(2021/C 343/02)

1 euro =

	Valuta	Tečaj		Valuta	Tečaj
USD	američki dolar	1,1736	CAD	kanadski dolar	1,4827
JPY	japanski jen	129,00	HKD	hongkonški dolar	9,1357
DKK	danska kruna	7,4366	NZD	novozelandski dolar	1,6900
GBP	funta sterlina	0,85590	SGD	singapurski dolar	1,5901
SEK	švedska kruna	10,2248	KRW	južnokorejski von	1 370,17
CHF	švicarski franak	1,0739	ZAR	južnoafrički rand	17,5801
ISK	islandska kruna	148,60	CNY	kineski renminbi-juan	7,6031
NOK	norveška kruna	10,3863	HRK	hrvatska kuna	7,4925
BGN	bugarski lev	1,9558	IDR	indonezijska rupija	16 943,59
CZK	češka kruna	25,531	MYR	malezijski ringit	4,9350
HUF	mađarska forinta	348,76	PHP	filipinski pezo	58,495
PLN	poljski zlot	4,5779	RUB	ruski rubalj	86,6276
RON	rumunjski novi leu	4,9290	THB	tajlandski baht	38,465
TRY	turska lira	9,8787	BRL	brazilski real	6,1707
AUD	australski dolar	1,6191	MXN	meksički pezo	23,7798
			INR	indijska rupija	87,1520

⁽¹⁾ Izvor: referentna tečajna lista koju objavljuje ESB.

ODLUKA KOMISIJE**od 4. kolovoza 2021.****o osnivanju stručne skupine za tehničko savjetovanje o ekološkoj proizvodnji (EGTOP)**

(2021/C 343/03)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ utvrđuju se ciljevi i načela koji se primjenjuju na ekološku proizvodnju te se određuju osnovni zahtjevi u pogledu proizvodnje, označivanja i kontrole ekoloških proizvoda.
- (2) Komisija treba tehničke savjete za donošenje odluka o odobravanju proizvoda, tvari i tehnika za upotrebu u ekološkom uzgoju i preradi u skladu s Uredbom (EU) 2018/848. Komisiji su potrebni tehnički savjeti i pri razmatranju razvoja ili poboljšanja drugih pravila ekološke proizvodnje i, općenitije, svih drugih tehničkih pitanja ekološke proizvodnje. Za te savjete Komisija bi trebala imati mogućnost obratiti se stručnjacima okupljenima u savjetodavnom tijelu.
- (3) Stoga je potrebno osnovati skupinu stručnjaka u području ekološke proizvodnje te u skladu s Odlukom Komisije C(2016) 3301 final ⁽²⁾ utvrditi njezine zadaće i strukturu.
- (4) Skupina bi se trebala sastojati od znanstvenika sa stručnim znanjem o relevantnim proizvodima, tvarima i tehnikama te stručnjaka u području ekološke proizvodnje koji Komisiji mogu pružati neovisne, izvrsne i transparentne tehničke savjete.
- (5) Odlukom Komisije 2009/427/EZ ⁽³⁾ osnovana je stručna skupina za potrebe Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 ⁽⁴⁾. Ta je skupina dostavila mišljenja o nekim kategorijama tvari i proizvoda koji se upotrebljavaju u ekološkoj proizvodnji. Odluke o odobrenju tih tvari nekoliko su puta odgođene zbog nedostupnosti stručnjaka. U skladu s novim pravnim okvirom Uredbe (EU) 2018/848 bit će potrebno ocijeniti više kategorija tvari, kao što su tvari za čišćenje i dezinfekciju, te specijalizirane i inovativne tehnike i metode u preradi hrane. Stoga se broj zatraženih mišljenja ozbiljno povećao, dok je dostupnih stručnjaka koji su spremni bez naknade sudjelovati u stručnoj skupini kako bi pomogli Komisiji sve manje.
- (6) Nova skupina stručnjaka trebala bi Komisiji dostavljati mišljenja o tehničkoj dokumentaciji u pogledu odobravanja proizvoda, tvari i tehnika za upotrebu u ekološkom uzgoju i preradi te u pogledu drugih pravila ekološke proizvodnje i drugih tehničkih pitanja ekološke proizvodnje. Ta su mišljenja ključna za razvoj i praćenje politike i zakonodavstva Unije o ekološkoj proizvodnji, posebno za donošenje provedbenih akata Komisije, kao što su akti iz članka 16. stavka 3., članka 17. stavka 3. i članka 24. stavka 9. Uredbe (EU) 2018/848. Bez neovisnih savjeta neovisnih stručnjaka predmetna politika Unije ne bi mogla ostvariti svoje ciljeve. Stoga bi članovi skupine osim naknade troškova trebali primati posebne naknade koje su razmjerne posebnim zadaćama koje su im dodijeljene i u skladu su s međunarodnim standardima.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 (SL L 150, 14.6.2018., str. 1.).

⁽²⁾ Odluka Komisije C(2016) 3301 final od 30. svibnja 2016. o uspostavi horizontalnih pravila o osnivanju i radu stručnih skupina Komisije.

⁽³⁾ Odluka Komisije 2009/427/EZ od 3. lipnja 2009. o osnivanju stručne skupine za tehničko savjetovanje o ekološkoj proizvodnji (SL L 139, 5.6.2009., str. 29.).

⁽⁴⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91 (SL L 189, 20.7.2007., str. 1.).

- (7) Člankom 6. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ predviđeno je financiranje mjera koje se odnose na tehničku i administrativnu pomoć.
- (8) Za članove skupine trebalo bi utvrditi pravila o otkrivanju informacija.
- (9) Osobne podatke trebalo bi obrađivati u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾.
- (10) Odluku 2009/427/EZ trebalo bi staviti izvan snage,

ODLUČILA JE:

Članak 1.

Predmet

Osniva se stručna skupina za tehničko savjetovanje o ekološkoj proizvodnji („skupina“).

Članak 2.

Zadaće

Skupina ima sljedeće zadaće:

- (a) pomaže Komisiji u ocjenjivanju tehničkih pitanja ekološke proizvodnje, uključujući proizvode, tvari, metode i tehnike koji se mogu upotrebljavati u ekološkoj proizvodnji, uzimajući u obzir ciljeve i načela iz Uredbe (EU) 2018/848 i dodatne ciljeve politike povezane s ekološkom proizvodnjom;
- (b) pomaže Komisiji u poboljšanju postojećih pravila i razvoju novih pravila povezanih s Uredbom (EU) 2018/848;
- (c) potiče razmjenu iskustava i dobrih praksi u području tehničkih pitanja ekološke proizvodnje.

Članak 3.

Savjetovanje

1. Komisija se može savjetovati sa skupinom o svakom pitanju povezanim s ekološkom proizvodnjom.
2. Predsjednik skupine može uputiti Komisiju da se posavjetuje sa skupinom o specifičnom pitanju.

Članak 4.

Članstvo – imenovanje

1. Skupina je sastavljena od najviše 13 članova.
2. Članovi su pojedinci imenovani u osobnom svojstvu koji djeluju neovisno i u javnom interesu.

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013., str. 549.).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

3. Članove koji više ne mogu djelotvorno pridonositi raspravama skupine, koji prema mišljenju Glavne uprave Komisije za poljoprivrednu i ruralni razvoj („GU AGRI”) ne ispunjavaju uvjete iz članka 339. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ili koji daju ostavku više nisu dio skupine te ih se može zamijeniti do isteka njihova mandata.

Članak 5.

Postupak odabira

1. Članovi skupine odabiru se putem javnog poziva na podnošenje prijava koji se objavljuje u registru stručnih skupina Komisije i drugih sličnih subjekata („registrovani stručni skupini“). Poziv na podnošenje prijava može se objaviti i drugdje, primjerice na namjenskim internetskim stranicama. U pozivu na podnošenje prijava moraju se jasno navesti kriteriji odabira, među kojima su i potrebna stručnost za posao koji se obavlja. Rok za podnošenje prijava ne smije biti kraći od četiri tjedna.

2. Pojedinci koji podnose prijave za članstvo u skupni moraju objaviti sve okolnosti koje bi mogle dovesti do sukoba interesa. Konkretno, Komisija zahtijeva da te osobe kao dio prijave dostave izjavu o sukobu interesa na temelju standardnog obrasca te izjave za stručne skupine (¹), zajedno s ažuriranim životopisom. Podnošenje pravilno popunjeno obrasca izjave o sukobu interesa preduvjet je da bi se pojedinac mogao imenovati članom u osobnom svojstvu. Procjenu sukoba interesa Komisija obavlja u skladu s horizontalnim pravilima Komisije za stručne skupine („horizontalna pravila“).

3. Članove skupine imenuje glavni direktor GU-a AGRI iz redova stručnjaka s kompetencijama u područjima navedenima u članku 2. i članku 3. stavku 1. koji su se odazvali na javni poziv na podnošenje prijava.

4. Ostali prikladni kandidati koji su se odazvali na poziv na javni poziv na podnošenje prijava i koji nisu imenovani članovima skupine uvrštavaju se na rezervni popis. Komisija prije uvrštavanja imena kandidata na taj popis traži njihov pristanak.

5. Članovi skupine imenuju se na četverogodišnji mandat koji se obnavlja i ne mogu imati više od tri uzastopna mandata. Ostaju na dužnosti do kraja mandata ili dok ne budu zamijenjeni u skladu s člankom 4. stavkom 3.

Članak 6.

Predsjednik

GU AGRI imenuje predsjednika i dva potpredsjednika skupine.

Članak 7.

Rad

1. Skupina djeluje na zahtjev GU-a AGRI.

2. Sastanci skupine u načelu se održavaju u prostorima Komisije ili, ovisno o okolnostima, na daljinu. U dogovoru s GU-om AGRI skupina može običnom većinom članova odlučiti da se postupci pojedinačnih sastanaka snimaju, uz primjenu mjerodavnih pravila o zaštiti podataka.

(¹) Vidjeti članak 11. horizontalnih pravila i njihov Prilog 4.

3. GU AGRI osigurava tajničke usluge. Službenici Komisije iz drugih odjela koje zanimaju postupci mogu prisustvovati sastancima skupine i njezinih podskupina.

4. U dogovoru s GU-om AGRI skupina može običnom većinom članova odlučiti da njezine rasprave budu javne.

5. Zapisnik o raspravi o pojedinim točkama dnevnog reda i o mišljenjima skupine mora biti smislen i potpun. Tajništvo sastavlja zapisnik, za koji je odgovoran predsjednik.

6. Skupina u načelu donosi mišljenja, preporuke i izvješća konsenzusom. U slučaju glasovanja članovi odlučuju običnom većinom. Članovi koji su glasali protiv imaju pravo zatražiti da se dokument sa sažetkom razloga za njihovo stajalište priloži mišljenju, preporuci ili izvješću.

Članak 8.

Podskupine

1. GU AGRI može osnovati podskupine radi ispitivanja određenih pitanja na temelju nadležnosti koje odredi. Podskupine rade u skladu s horizontalnim pravilima i odgovaraju skupini. Raspuštaju se čim ispune zadaću za koju su osnovane.

2. GU AGRI članove podskupina odabire među članovima skupine ili s rezervnog popisa iz članka 5. stavka 4.

Članak 9.

Pozvani stručnjaci

GU AGRI može pozvati stručnjake s posebnim stručnim znanjem o određenom pitanju koje je na dnevnom redu da na *ad hoc* osnovi sudjeluju u radu skupine ili podskupina.

Članak 10.

Promatrači

1. Organizacijama se izravnim pozivom može dodijeliti status promatrača u skladu s horizontalnim pravilima.

2. Organizacije sa statusom promatrača imenuju svoje predstavnike.

3. Predstvincima promatrača predsjednik može dopustiti sudjelovanje u raspravama skupine i pružanje stručnog znanja. Međutim, oni nemaju pravo glasa i ne sudjeluju u izradi preporuka ili savjeta skupine.

Članak 11.

Poslovnik

Na prijedlog GU-a AGRI i u dogovoru s njim skupina donosi poslovnik običnom glasova svojih članova na temelju standardnog poslovnika za stručne skupine, u skladu s horizontalnim pravilima ⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ Vidjeti članak 17. horizontalnih pravila.

Članak 12.

Poslovna tajna i postupanje s klasificiranim podacima

Članovi skupine i njihovi predstavnici te pozvani stručnjaci i promatrači moraju poštovati obvezu čuvanja poslovne tajne, koja se na temelju Ugovorā i pravila o njihovo provedbi odnosi na sve članove institucija i njihovo osoblje, ali i pravila Komisije o sigurnosti u pogledu zaštite povjerljivih podataka Unije utvrđena odlukama Komisije (EU, Euratom) 2015/443 (⁽⁹⁾) i 2015/444 (⁽¹⁰⁾). U slučaju nepoštovanja tih obveza Komisija može poduzeti odgovarajuće mјere.

Članak 13.

Transparentnost

1. Skupina i njezine podskupine registriraju se u registru stručnih skupina.
2. Kad je riječ o sastavu skupine i podskupina, u registru stručnih skupina objavljaju se sljedeći podaci:
  - (a) imena pojedinaca imenovanih u osobnom svojstvu;
  - (b) imena promatrača.
3. Svi relevantni dokumenti, uključujući dnevni red, zapisnik, mišljenja i pisane doprinose sudionika, dostupni su u registru stručnih skupina ili se u njemu navodi poveznica na namjenske internetske stranice na kojima ih se može pronaći. Pristup namjenskim internetskim stranicama ne smije se uvjetovati registracijom korisnika niti ograničavati na neki drugi način. Konkretno, dnevni red i drugi relevantni popratni dokumenti objavljaju se pravodobno prije održavanja sastanka te se potom na vrijeme objavljaju zapisnik i mišljenja. Iznimke od objave predviđene su samo ako se procijeni da bi se otkrivanjem dokumenta ugrozila zaštita javnog ili privatnog interesa kako je utvrđeno člankom 4. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća (⁽¹¹⁾).

Članak 14.

Troškovi sastanaka

Komisija nadoknađuje putne troškove i dnevnice članova skupine i pozvanih stručnjaka za njihovo sudjelovanje na sastancima skupine ili podskupina u skladu s važećim odredbama Komisije i na temelju raspoloživih sredstava dodijeljenih u okviru godišnjeg postupka raspodjele sredstava.

Članak 15.

Posebne naknade

Članovi skupine i pozvani stručnjaci imaju pravo na posebne naknade za pripremni rad i/ili sudjelovanje u aktivnostima skupine i povezanim sastancima kako je utvrđeno u Prilogu.

(⁹) Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/443 od 13. ožujka 2015. o sigurnosti u Komisiji (SL L 72, 17.3.2015., str. 41.).

(¹⁰) Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/444 od 13. ožujka 2015. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 72, 17.3.2015., str. 53.).

(¹¹) Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.). Te iznimke služe zaštiti javne sigurnosti, vojnih poslova, međunarodnih odnosa, financijske, monetarne ili gospodarske politike, privatnosti i integrirata pojedinca, poslovnih interesa, sudskeh postupaka i pravnih savjeta, inspekcija/istraga/revizija i procesa odlučivanja institucije.

Članak 16.

Stavljanje izvan snage

Odluka 2009/427/EZ stavlja se izvan snage.

Upućivanja na Odluku stavljenu izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu Odluku.

Sastavljen u Bruxellesu 4. kolovoza 2021.

*Za Komisiju
Janusz WOJCIECHOWSKI
Član Komisije*

PRILOG

Posebne naknade

1. Članovi skupine ili podskupine i pozvani stručnjaci imaju pravo na posebnu naknadu kojom im se nadoknađuju troškovi osobnog sudjelovanja ili sudjelovanja na udaljenosti na sastancima skupine ili podskupine. Posebna naknada plaća se u obliku dnevnog jediničnog troška za svaki puni radni dan kako je navedeno u tablici u nastavku. Ukupna naknada izračunava se i zaokružuje naviše na iznos koji odgovara najbližoj polovini radnog dana.

Sastanci skupine/podskupine	EUR po punom danu (¹)
Predsjednik	450
Potpredsjednik/izvjestitelj	450
Članovi	300
Pozvani stručnjak	300

(¹) Ako sudjelovanje obuhvaća samo jutro ili poslijepodne, naknada iznosi 50 % naknade za puni dan.

2. Članovi skupine ili podskupine imaju pravo na posebnu naknadu za aktivnosti izvjestitelja kao naknadu za rad na aktivnostima kao što su priprema i dovršavanje podataka za izvješće skupine ili sastanak podskupine izvan sastanka. Ta posebna naknada plaća se u iznosu od 450 EUR u obliku dnevnog jediničnog troška za svaki puni radni dan.
3. Članovi skupine ili podskupine i pozvani stručnjaci imaju pravo na posebnu naknadu za aktivnosti izvjestitelja za pružanje znanstvenih izvješća (sažetci, istrage i popratne informacije) u pripremi sastanaka skupine ili podskupine ili za pisanje izvješća o sastancima skupine ili podskupine nakon sastanaka.
4. Predsjednik ima pravo na posebnu naknadu za znanstveni nadzor i organizaciju rada skupine izvan sastanaka skupine.

Kada zatraži pripremni rad, koji se osobito sastoje od pisanja izvješća ili mišljenja skupine ili podskupine, analize kako bi se potkrijepila procjena učinka ili znanstvenog nadzora, Komisija će odrediti zadaće koje treba obaviti te njihov vremenski okvir. Izračun broja radnih dana ovisi posebno o radnom opterećenju povezanom sa složenošću teme, vremenskim razdobljem potrebnim za ispunjavanje zadaća zbog količine i dostupnosti podataka i znanstvene literature te informacija koje se prikupljaju i obrađuju. Od okvirnog broja radnih dana navedenog u nastavku stoga se može odstupiti samo u opravdanim i iznimnim slučajevima:

Okvirni broj radnih dana	Vrsta zatraženih zadaća
1–10 dana	Pripremni rad (znanstvena izvješća, istraživanje, analiza kako bi se potkrijepila procjena učinka)
4–6 dana	Izvješće nakon sastanka skupine ili podskupine, mišljenje EGTOP-a
10–30 dana	Znanstveni nadzor i organizacija rada skupine izvan sastanaka skupine, osobito radi savjetovanja Komisije o općem znanstvenom planiranju, angažiraju vanjskih stručnjaka, definiciji nadležnosti za znanstvena izvješća i sastanke skupine i podskupine, te osiguravanju raspoloživosti postojećih podataka i znanstvenog istraživanja, kako bi se pripremilo i

---

	koordiniralo osnivanje podskupina i njihovi sastanci, surađivalo s drugim savjetodavnim tijelima i dionicima te sa službama Komisije (s Glavnom upravom za poljoprivredu i ruralni razvoj i ostalim glavnim upravama te Zajedničkim istraživačkim centrom)
--	--

Stručnjaci koji djeluju kao izvjestitelji za pružanje znanstvenih izvješća u pripremi sastanaka skupine ili podskupine ili pisanju izvješća za sastanke skupine ili podskupine nakon sastanaka i predsjednik za znanstveni nadzor i organizaciju rada skupine izvan sastanaka skupine primaju iznos od 450 EUR u obliku dnevnog jediničnog troška za svaki puni radni dan.

OBAVIJESTI U VEZI S EUROPSKIM GOSPODARSKIM PROSTOROM**NADZORNO TIJELO EFTA-E****Državne potpore – odluka o nepodnošenju prigovora**

(2021/C 343/04)

Nadzorno tijelo EFTA-e ne podnosi prigovor na sljedeću mjeru državne potpore:

Datum donošenja odluke	12. svibnja 2020.
Broj predmeta	86817
Broj odluke	041/21/COL
Država EFTA-e	Norveška
Naziv (i/ili ime korisnika)	Produljenje i izmjene programa naknada za velika javna događanja u kontekstu pandemije bolesti COVID-19
Pravna osnova	Parlamentarna odluka o odobrenju programa i njegovim glavnim uvjetima te dopis Ministarstva trgovine, industrije i ribarstva o dodjeli sredstava upućen društву Innovation Norway
Vrsta mjere	Program potpore
Cilj	Naknada štete nastale zbog izvanrednog događaja
Vrsta potpore	Izravna bespovratna sredstva
Proračun	260 milijuna NOK
Intenzitet	60 %
Trajanje	Do 31. prosinca 2021.
Gospodarski sektori	Svi sektori
Naziv i adresa davatelja potpore	Innovation Norway Pb. 448 Sentrum Akersgata 13 N-0104 Oslo NORVEŠKA

Vjerodostojan tekst odluke, iz kojeg su uklonjene sve povjerljive informacije, dostupan je na internetskim stranicama Nadzornog tijela EFTA-e: <http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/decisions/>

Državne potpore – odluka o nepodnošenju prigovora

(2021/C 343/05)

Nadzorno tijelo EFTA-e ne podnosi prigovor na sljedeću mjeru državne potpore:

Datum donošenja odluke	10. svibnja 2021.
Broj predmeta	86805
Broj odluke	037/20/COL
Država EFTA-e	Island
Naziv (i/ili ime korisnika)	Izmjene i produljenja programâ dodjele bespovratnih sredstava za nadoknadu gubitaka poduzetnicima koji su zatvorili poslovne prostore i bespovratnih sredstava za otpornost u kontekstu pandemije bolesti COVID-19
Pravna osnova	Zakonodavni akt o izmjeni Zakona br. 38/2020 i Zakona br. 160/2020
Vrsta mjere	Programi
Cilj	Pridonijeti kontinuiranoj gospodarskoj aktivnosti poduzeća koja su pretrpjela gubitak prihoda tijekom pandemije bolesti COVID-19 i primjene mjera uvedenih radi njezina suzbijanja.
Vrsta potpore	Izravna bespovratna sredstva
Proračun	Program dodjele bespovratnih sredstava za otpornost: procijenjeni proračun od 20,5 milijardi Program dodjele bespovratnih sredstava za nadoknadu gubitaka poduzetnicima koji su zatvorili poslovne prostore: procijenjeni proračun od 1 milijarde ISK i maksimalni proračun od 2 milijarde ISK
Trajanje	Program dodjele bespovratnih sredstava za otpornost: 31. prosinca 2021. Program dodjele bespovratnih sredstava za nadoknadu gubitaka poduzetnicima koji su zatvorili poslovne prostore: 30. rujna 2021.
Gospodarski sektori	Svi sektori
Naziv i adresa davatelja potpore	Islandska porezna i carinska uprava Tryggvagata 19 101 Reykjavík ISLAND

Vjerodostojan tekst odluke, iz kojeg su uklonjene sve povjerljive informacije, dostupan je na internetskim stranicama Nadzornog tijela EFTA-e: <http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/decisions/>

Državne potpore – odluka o nepodnošenju prigovora

(2021/C 343/06)

Nadzorno tijelo EFTA-e ne podnosi prigovor na sljedeću mjeru državne potpore:

Datum donošenja odluke	11. svibnja 2021.
Broj predmeta	86811
Broj odluke	039/21/COL
Država EFTA-e	Island
Naziv	Izmjene programa digitalnih poklon-bonova radi ublažavanja posljedica pandemije bolesti COVID-19
Pravna osnova	Zakonodavni akt o izmjeni Zakona br. 54/2020 o digitalnim poklon-bonovima (<i>lög um ferðagjöf</i>)
Vrsta mjere	Program
Cilj	Povećati domaću potražnju za turističkim uslugama radi potpore turističkom sektoru
Vrsta potpore	Bespovratna sredstva (neizravna potpora)
Proračun	1,4 milijarde ISK
Trajanje	Od 1. lipnja 2021. do 31. kolovoza 2021.
Gospodarski sektori	Turizam
Naziv i adresa davatelja potpore	Ministarstvo financija i gospodarstva Arnarhvoli við Lindargötu 101 Reykjavík ISLAND

Vjerodostojan tekst odluke, iz kojeg su uklonjene sve povjerljive informacije, dostupan je na internetskim stranicama Nadzornog tijela EFTA-e: <http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/decisions/>

Državne potpore – odluka o nepodnošenju prigovora

(2021/C 343/07)

Nadzorno tijelo EFTA-e ne podnosi prigovor na sljedeću mjeru državne potpore:

Datum donošenja odluke	12. svibnja 2021.
Broj predmeta	86812
Broj odluke	040/21/COL
Država EFTA-e	Norveška
Naziv (i/ili ime korisnika)	Izmjene i produljenje programa dodjele bespovratnih sredstava za potporu likvidnosti poduzećima u sektoru turizma u kontekstu pandemije bolesti COVID-19
Pravna osnova	Parlamentarna odluka o odobrenju izmjena i produljenja te dopis Ministarstva trgovine, industrije i ribarstva o dodjeli dodatnih sredstava upućen društву Innovation Norway
Vrsta mjere	Program
Cilj	Osigurati pristup likvidnosti poduzećima koja su suočena s iznenadnim manjkom likvidnosti zbog gospodarskih posljedica pandemije bolesti COVID-19.
Vrsta potpore	Bespovratna sredstva
Proračun	1 550 milijuna NOK
Intenzitet	Do 80 % prihvatljivih troškova malih i srednjih poduzeća. Do 70 % prihvatljivih troškova velikih poduzeća. Troškovi materijalne i nematerijalne imovine potrebne za provedbu projekta do najviše 50 %.
Trajanje	12.5.2021.–31.12.2021.
Gospodarski sektori	NACE 49, 50, 51, 55, 56, 74.903, 77, 79, 82.3, 90, 91 i 93.
Naziv i adresa davatelja potpore	Innovation Norway Akersgata 13 N-0104 Oslo NORVEŠKA Pb. 448 Sentrum

Vjerodostojan tekst odluke, iz kojeg su uklonjene sve povjerljive informacije, dostupan je na internetskim stranicama Nadzornog tijela EFTA-e: <http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/decisions/>

Državne potpore – odluka o nepodnošenju prigovora

(2021/C 343/08)

Nadzorno tijelo EFTA-e ne podnosi prigovor na sljedeću mjeru državne potpore:

Datum donošenja odluke	18.5.2021.
Broj predmeta	86828
Broj odluke	042/21/COL
Država EFTA-e	Norveška
Naziv (i/ili ime korisnika)	Izmjene programa dodjele potpora udrugama i zakladama u kontekstu pandemije bolesti COVID-19
Pravna osnova	Izmijenjena uredba o programu dodjele potpora udrugama i zakladama (referentni broj još nije dostupan)
Vrsta mjere	Program
Cilj	Osigurati likvidnost udruga i zaklada te tako potaknuti njihovu djelatnost i pomoći da prebrode aktualnu krizu uzrokovana bolešću COVID-19
Vrsta potpore	Izravna bespovratna sredstva
Proračun	1155 milijuna NOK
Intenzitet	<ul style="list-style-type: none"> — Podnositelji zahtjeva mogu dobiti bespovratna sredstva u iznosu od 70 % dodatnih troškova i/ili troškova razvoja i/ili prilagodbe aktivnosti — Za događanja i druge utvrđene aktivnosti koji se održe prema planu podnositelji zahtjeva mogu dobiti bespovratna sredstva u iznosu od 70 % prihvatljivih troškova — Za otkazana događanja i druge utvrđene aktivnosti podnositelji zahtjeva mogu dobiti bespovratna sredstva u iznosu od 50 % prihvatljivih troškova
Trajanje	18.5.2021. – 31.12.2021.
Gospodarski sektori	Sektor udruga i udruženja
Naziv i adresa davatelja potpore	Norveško tijelo za igre na sreću i zaklade P.O. Box 800 N-6805 Førde NORVEŠKA

Vjerodostojan tekst odluke, iz kojeg su uklonjene sve povjerljive informacije, dostupan je na internetskim stranicama Nadzornog tijela EFTA-e: <http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/decisions/>

Državne potpore – odluka o nepodnošenju prigovora

(2021/C 343/09)

Nadzorno tijelo EFTA-e ne podnosi prigovor na sljedeću mjeru državne potpore:

Datum donošenja odluke	20. svibnja 2020.
Broj predmeta	86839
Broj odluke	051/21/COL
Država EFTA-e	Norveška
Naziv (i/ili ime korisnika)	Program dodjele potpora zbog gubitka zaliha u kontekstu pandemije bolesti COVID-19
Pravna osnova	Izmjenjena uredba o dopuni i provedbi zakona o privremenom sustavu naknade štete poduzećima koja su nakon kolovoza 2020. pretrpjela znatan gubitak prihoda (još nije donesena).
Vrsta mjere	Program
Cilj	Restoranima, kafićima, barovima i hotelima koji nude hranu klijentima koji nisu gosti hotela te maloprodajnim trgovcima cvijećem nadoknaditi gubitak zaliha.
Vrsta potpore	Izravna bespovratna sredstva
Proračun	25 milijuna NOK
Intenzitet	100 %
Trajanje	9. lipnja 2021. – 31. prosinca 2021.
Gospodarski sektori	Priprema i posluživanje hrane te maloprodaja cvijeća.
Naziv i adresa davatelja potpore	Brønnøysundregistrene Postboks 900 N-8910 Brønnøysund Norveška

Vjerodostojan tekst odluke, iz kojeg su uklonjene sve povjerljive informacije, dostupan je na internetskim stranicama Nadzornog tijela EFTA-e: <http://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/decisions/>

V.

(Objave)

SUDSKI POSTUPCI

SUD EFTA-E

Postupak koji je SÝN hf. pokrenuo protiv Nadzornog tijela EFTA-e 9. srpnja 2021.

(Predmet E-4/21)

(2021/C 343/10)

Društvo SÝN hf., koje zastupa odvjetnica Dóra Sif Tynes (ADVEL, Kalkofnsvegur 2, 101 Reykjavik, Island), pokrenulo je 9. srpnja 2021. pred Sudom EFTA-e postupak protiv Nadzornog tijela EFTA-e.

SÝN hf. od Suda EFTA-e zahtjeva:

1. da poništi Odluku Nadzornog tijela EFTA-e br. 023/21/COL od 26. ožujka 2021., o potpori poduzetniku Farice ehf. za ulaganje u treći podmorski kabel,
2. da naloži Nadzornom tijelu EFTA-e snošenje svih sudskih troškova.

Pravna i činjenična osnova te navedeni žalbeni razlozi:

- Sýn („podnositelj zahtjeva“) društvo je za električne komunikacije i medije, aktivno na svim tržištima telekomunikacija i emitiranja na Islandu, s registriranim poslovnom adresom Suðurlandsbraut 8 u Reykjaviku. To je društvo započelo poslovanje osnivanjem društava Íslandssími hf. i Tal hf. krajem 1990-ih nakon liberalizacije pružanja telekomunikacijskih usluga na Islandu. Podnositelj zahtjeva pruža sveobuhvatne električne komunikacijske usluge, uključujući usluge podatkovnih centara, pod robnom markom Vodafone na temelju sporazuma o partnerstvu s društvom Vodafone Group plc.
- Islandske i farske strane osnovale su 2002. društvo Farice hf. u svrhu pripreme, izgradnje i upravljanja sustavom podmorskih električnih komunikacijskih kabela koji osigurava međunarodnu povezanost Islanda, Farskih otoka i Ūjedinjene Kraljevine.
- Riječ je o zahtjevu za poništenje Odluke Nadzornog tijela EFTA-e br. 023/21/COL („sporna odluka“). Sporna odluka donesena je 26. ožujka 2021. nakon obavijesti islandskih tijela dostavljene 23. ožujka 2021.
- Podnositelj zahtjeva traži poništenje sporne odluke zbog toga što je Nadzorno tijelo EFTA-e:
  - prekršilo svoju obvezu pokretanja službenog istražnog postupka u skladu s člankom 1. stavkom 2. dijela I. Protokola 3. uz Sporazum među državama EFTA-e o osnivanju Nadzornog tijela i Suda jer je trebalo posumnjati u usklađenost mjere sa Sporazumom o EGP-u,
  - prekršilo svoje obveze iz članka 16. Sporazuma među državama EFTA-e o osnivanju Nadzornog tijela i Suda da na odgovarajući način navede razloge.

DRUGI

EUROPSKA KOMISIJA

Objava obavijesti o odobrenju standardne izmjene specifikacije proizvoda za naziv u sektoru vina iz članka 17. stavaka 2. i 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/33

(2021/C 343/11)

Ova obavijest objavljuje se u skladu s člankom 17. stavkom 5. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/33 (¹).

OBAVIJEST O STANDARDNOJ IZMJENI JEDINSTVENOG DOKUMENTA

„Régnié”

PDO-FR-A0912-AM02

Datum obavijesti: 7 lipnja 2021.

OPIS I RAZLOZI ODOBRENE IZMJENE**1. Zemljopisno područje**

U poglavљу I. odjeljku IV. točki 1. nakon riječi „Rhône“ dodaju se riječi „na temelju službenog zemljopisnog šifrarnika iz 2019.“.

Ta izmjena teksta omogućuje upućivanje na zemljopisno područje iz verzije službenog zemljopisnog šifrarnika koja je bila na snazi 2019., koji objavljuje INSEE, kao i pravnu sigurnost razgraničenja zemljopisnog područja.

Opseg zemljopisnog područja ostaje potpuno isti.

Riječi „osiguravaju se“ zamijenjene su riječima „odvijaju se“.

Radi unošenja tih izmjena mijenja se točka 6. jedinstvenog dokumenta.

Dodaje se i rečenica kojom se obavješćuje da su na internetskoj stranici INAO-a stavljeni na raspolaganje kartografski dokumenti koji se odnose na zemljopisno područje.

Ta izmjena ne utječe na jedinstveni dokument.

2. Područje u neposrednoj blizini

U poglavљu I. odjeljku IV. točki 3. nakon riječi „općina“ dodaju se riječi „na temelju službenog zemljopisnog šifrarnika iz 2019.“.

Uvodi se upućivanje na službeni zemljopisni šifrarnik iz 2019. i ažurira se popis općina. Dodan je i datum kada je nadležni nacionalni odbor Nacionalnog instituta za podrijetlo i kvalitetu donio odobrenje revidiranog zemljopisnog područja oznake izvornosti. To su izmjene teksta koje uopće ne mijenjaju zemljopisno područje oznake izvornosti. Potrebne su zbog spajanja ili prijenosa općina ili dijelova općina ili izmjena naziva.

Novim tekstrom omogućuje se da općine zemljopisnog područja i dalje budu jasno navedene u specifikaciji.

Slijedom toga je izmijenjen dio „Dodatni uvjeti“ jedinstvenog dokumenta.

(¹) SL L 9, 11.1.2019., str. 2.

3. Odredbe o dozrijevanju

U poglavlju I. odjeljku IX. točki 2. datum „1. ožujka“ zamijenjen je datumom „15. siječnja“.

Najraniji datum do kojeg grožđe dozrijeva pomaknut je s 1. ožujka na 15. siječnja godine koja slijedi nakon godine berbe jer su zbog klimatskih promjena rane berbe sve učestalije. Time se omogućuje raniji dovršetak proizvodnje vina.

Pomicanje najranijeg datuma završetka dozrijevanja ne utječe na kvalitetu vina proizvedenog od grožđa s tog vinograda. Zahvaljujući vinogradarskim i vinarskim praksama odabranima za očuvanje aromatskog potencijala sorte gamay N uzgajane na tim siromašnim tlima, moguće je proizvesti vina koja su voćnog okusa otkad su mlada.

Mijenja se točka 5. jedinstvenog dokumenta. Postupci proizvodnje vina

4. Stavljanje na tržište za potrošače

U poglavlju I. odjeljku IX. točki 5. datum „15. ožujka“ zamijenjen je datumom „1. veljače“.

U skladu s pomicanjem najranijeg datuma završetka dozrijevanja, datum stavljanja vina na tržište za potrošače pomaknut je s 15. ožujka na 1. veljače.

Ta izmjena ne utječe na jedinstveni dokument.

5. Kretanje između ovlaštenih skladišta

U poglavlju 1. odjeljku IX. briše se točka 5. podtočka (b) koja se odnosi na kretanje između ovlaštenih skladišta.

Zbog skraćivanja minimalnog trajanja dozrijevanja i promjene datuma stavljanja vina na tržište mora se omogućiti brže kretanje vina među gospodarskim subjektima; određivanje ranijeg datuma prije kojeg se vina ne smiju kretati ne bi bilo korisno.

Stoga je u poglavlju I. odjeljku IX. izmijenjen naslov točke 5. brisanjem riječi „kretanju proizvodâ i“.

Te izmjene ne utječu na specifikaciju proizvoda.

6. Prijelazne mjere

U poglavlju I. odjeljku XI. točki 1. podtočki (a) ispred riječi „do zaključno s berbom 2034.“ dodana je riječ „najkasnije“ kako bi se pojasnili uvjeti te mjere.

Točka 3. briše se jer je posebna mjera istekla.

Te izmjene ne utječu na specifikaciju proizvoda.

7. Elementi povezani s kontrolom specifikacije

— Proizvođače od sada nadzire certifikacijsko tijelo te riječi „plan kontrole“ zamjenjuju riječi „plan inspekcije“ u različitim odlomcima poglavlja II. specifikacije.

Ta izmjena ne utječe na jedinstveni dokument.

— Upućivanja na nadzorno tijelo

U poglavlju III. odjeljku II.: od homologacije specifikacije u prosincu 2011. izmijenjena su pravila o sastavljanju tog dijela kako se više ne bi navodili svi podaci kontrolnog tijela kada kontrole provodi certifikacijsko tijelo.

Ta izmjena ne utječe na jedinstveni dokument.

JEDINSTVENI DOKUMENT

1. Naziv

Régnie

2. Vrsta oznake zemljopisnog podrijetla

ZOI – zaštićena oznaka izvornosti

3. Kategorije proizvoda od vinove loze

1. Vino

4. Opis vina*Kratak opis*

Riječ je o mirnim, suhim, crnim vinima.

Najmanja prirodna volumna alkoholna jakost vina iznosi 10,5 %.

Ukupna volumna alkoholna jakost vina nakon pojačavanja ne premašuje 13 %.

Vina u fazi pakiranja imaju najveći sadržaj jabučne kiseline od 0,4 grama po litri.

Gotova vina, koja su spremna za puštanje u potrošnju, u skladu su sa sljedećim analitičkim standardima:

Najveći udio fermentabilnog šećera (glukoza i fruktoza): 3 grama po litri

U pogledu najveće ukupne alkoholne jakosti, najmanje stvarne alkoholne jakosti, najmanje ukupne kiselosti i najvećeg ukupnog sadržaja sumporova dioksida primjenjuju se norme predviđene zakonodavstvom Zajednice.

Dok su mlada, vina su lijepo crvenoljubičaste boje koja postupno poprima granatno crvene nijanse. Miris im je često prožet cvjetnim notama i notama šumskog voća, a s razvojem poprima začinske note.

Okus im je snažan, profinjen i vrlo zaokružen. Izrazito su voćnog okusa.

Opća analitička svojstva

Opća analitička svojstva	
Najveća ukupna alkoholna jakost (u % vol.):	
Najmanja stvarna alkoholna jakost (u % vol.)	
Najmanja ukupna kiselost:	
Najveći sadržaj hlapljivih kiselina (u miliekivalentima po litri):	14,17
Najveći ukupni sadržaj sumporova dioksida (u miligramima po litri):	

5. Postupci proizvodnje vina**5.1. Posebni enološki postupci****1. Poseban enološki postupak**

- Zabranjena je upotreba komada drva.
- Ukupna volumna alkoholna jakost vina nakon pojačavanja ne premašuje 13 %.

- Reduktivne tehnike pojačavanja vina dopuštene su uz ograničenje stope koncentracije od 10 %.
- Vina dozrijevaju najmanje do 15. siječnja godine koja slijedi nakon godine berbe.

Uz prethodno navedene odredbe, u pogledu enoloških postupaka u proizvodnji vina potrebno je poštovati obveze utvrđene na razini Zajednice te u Zakoniku o poljoprivredi i morskom ribarstvu.

2. Postupak uzgoja

Gustoća sadnje

Najmanja gustoća sadnje vinove loze iznosi 6 000 trsova po hektaru.

Razmak između redova vinove loze ne smije biti veći od 2,10 metara, a razmak između trsova u istom redu iznosi najmanje 0,80 metara.

Pod uvjetom da se poštuje najmanja gustoća od 6 000 trsova po hektaru i za potrebe mehanizacije, razmak između redova vinove loze može biti najviše tri metra.

Pravila o rezidbi

- Rezidbu treba dovršiti do 15. svibnja,
- Vino se dobiva od vinove loze koja se obrezuje kratkom rezidbom (račvasti uzgojni oblik, lepezasti oblik ili kordonac Royat s jednim krakom ili dva kraka ili u obliku „rašljii“) s najviše deset pupova po trsu;
- Svaki trs ima od tri do pet reznika s najviše dva pupa; radi pomlađivanja svaki trs može sadržavati i jedan reznik s najviše dva pupa koji se obrezuje na suvišnoj grani starog,
- Prilikom obrezivanja ili promjene načina rezidbe, vinova loza obrezuje se na najviše 12 pupova po trsu.

Navodnjavanje je zabranjeno.

Odredbe o mehaničkoj berbi

- Ubrano grožđe slaže se u spremnike u kojima se prevozi od čestice do vinskog podruma tako da visina naslaganoga grožđa ne prelazi 0,50 metara,
- Spremniči su izrađeni od inertnog materijala za primjenu u prehrambenoj industriji,
- Oprema za berbu i transport ubranog grožđa ima odgovarajući sustav otjecanja vode ili zaštite.

5.2. Najveći prinosi

1. 61 hektolitar po hektaru

6. Razgraničeno zemljopisno područje

Berba grožđa, proizvodnja, razvoj i dozrijevanje vina odvijaju se na području sljedećih općina iz departmana Rhône, na temelju službenog zemljopisnog šifrarnika iz 2019.: Régnié-Durette i Lantignié.

7. Glavne sorte vinove loze

Gamay N

8. Opis povezanosti

8.1. Opis prirodnih čimbenika koji pridonose povezanosti

Zemljopisno područje smješteno je 50 kilometara sjeverno od Lyona i 22 kilometra sjeverno od Villefranche-sur-Saône, duž istočnog ruba planinskog lanca „Monts du Beaujolais“ podno vrha „Fût d'Avenas“ visokog 842 metra.

Krajolik je brežuljkast, isprekidan grebenima i brdima prekrivenima vinovom lozom. Ardières, pritok rijeke Saône, njegova je južna granica.

To područje stoga obuhvaća općine Régnié-Durette i Lantignié u departmanu Rhône.

Zemljopisno područje dio je velike cjeline metamorfnih formacija iz paleozoika na zapadnom rubu Središnjeg masiva, a smješteno je u središtu granitnog masiva „iz Fleurieja“. Taj granit od krupnog zrna trošenjem stvara pješčare, odnosno vrlo porozne pjeskovite formacije.

Razgraničene čestice za berbu grožđa nalaze se na svim obroncima granitnog supstrata nadmorskih visina od 250 do 450 metara i imaju:

- pjeskovita i vrlo porozna površinska tla nastala od granitnih pješčara na strmim padinama u sredini i na sjeveru,
- tla nastala na koluviju i dubokim pjeskovito-muljevitim pješčarama s različitim sadržajem gline na manjim padinama u južnom dijelu,
- aluvijalna tla nastala na starim terasama, glinovite teksture, koja su na površini često vrlo šljunkovita, ponekad čvrste strukture.

Klima je oceanska, pod utjecajem kontinentalne klime i klime južnih krajeva. Padaline su pravilno raspoređene tijekom godine (u prosjeku 750 milimetara godišnje), a prosječna godišnja temperatura iznosi blizu 11 °C. Planinski lanac „Monts du Beaujolais“ ima ključnu ulogu u zaštiti od zapadnih vjetrova, čime se ublažava utjecaj oceanske klime. Posljedični učinak fena suši vlažan zrak te tako povećava osvijetljenost i smanjuje količinu padalina.

I velika dolina rijeke Saône ima važnu ulogu u razvoju vinove loze, pri čemu pruža veliku osvijetljenost i prenosi utjecaje klime južnih krajeva, koju osobito obilježavaju velike ljetne vrućine.

8.2. Opis ljudskih čimbenika koji pridonose povezanosti

François Myard, autor djela „Le vigneronnage en Beaujolais“ iz 1907., potvrđuje postojanje galsko-rimske vile koja je pripadala izvjesnom Reginusu, po kojemu je općina vjerojatno dobila ime. Tadašnji model upućuje na začetke „uzgoja voća, sustava na kojem se temelji današnje vinogradarstvo“.

Čini se da je vinova loza u blizini sela Régnié bila u vlasništvu opatije Cluny. U povelji iz Clunija iz 992. navedeno je da je stanoviti Umfred opatiji darovao „kapelu svete Marije u selu Dueri (Durette) u okolini Mâcona i sve što je posjedovao u toj župi: zemlju, vinovu lozu, livade i mlinove“. Godine 1602. zabilježeno je da Durette ima 15 „selišta“ i njegov se teren smatra „dobrim samo za vino“.

Vina „Régnié“ odavno su vrlo cijenjena. Od 1769. Régnié i Durette dio su 16 župa u regiji Beaujolais kojima je dopušteno da svoja vina šalju u Pariz.

Kad je riječ o tekstilnoj industriji u Rignyéu (Régnié) u 17. stoljeću, Bonardet u svojoj knjizi „Histoire de Régnié“ („Povijest Régniéa“) iz 1945. navodi: „stari (tkalački) zanati postupno su se gasili jer je na tlu regije Beaujolais počela nicići vinova loza.“ Prema Lambertu d'Antignyu, načelniku policije, pravosuđa i financija, četvrtina područja obrasla je vinovom lozom.

Posjed „Grange Charton“ nalazi se u Régniéu. Taj sjajni kompleks ruralne arhitekture 19. stoljeća koji obuhvaća vinogradarske stanove, ostave i podrume sjedište je poljoprivrednoga gospodarstva „Hospices de Beaujeu“. Posjed, koji su redovnice iz Millièreza 1809. ostavile u nasleđe gospodarstvu Hospices s vremenom se povećao zbog donacija i ostavština u obliku vinove loze. Prodaja vina s gospodarstva Hospices na dražbi najstarija je poznata dobrotvorna prodaja.

Odlukom od 20. prosinca 1988. nekadašnjim najboljim vinima s kontroliranom oznakom izvornosti „Beaujolais“ koja su nosila natpis „Villages“ priznata je kontrolirana oznaka izvornosti „Régnié“.

Kontroliranu oznaku izvornosti „Régnié“ obilježava spoj tradicija svojstvenih regiji i suvremenih tehnika. U proizvodnji crnih vina prevladava sorta gamay N. Poznata kao nježna, ali plodna sorta koja rano dozrijeva, osjetljiva je na kasni mraz i ožegotine od sunca.

Proizvođači koji su bili u potrazi za kvalitetnim vinom ovladali su vještinom uzgoja i upravljanja rastom, posebno primjenom velike gustoće sadnje i kratke rezidbe.

Kako bi grožđe dobro dozrijevalo, proizvođači osiguravaju dovoljnu izloženost površine lišća. Na taj se način vinova loza može uzgajati primjenom fiksнog sustava brajdi, što ujedno olakšava mehanizaciju.

Usporedno s time i u skladu s važećom praksom proizvođači su usvojili poseban način proizvodnje vina u okviru koje se istodobno primjenjuju tradicionalna fermentacija i polukarbonbska maceracija.

U 2010. ukupno 222 proizvođača proizvelo je 17 000 hektolitara vina iz vinograda koji pokrivaju površinu od 400 hektara.

8.3. Uzročna veza

Zemljopisno područje vina s oznakom „Régnié“ leži uglavnom na granitnom supstratu ili formacijama nastalima njegovim raspadanjem.

Tla su uglavnom pjeskovita, kisela, prilično porozna i stoga relativno neplodna. Kvalitete sorte gamay N u tim prirodnim uvjetima u potpunosti dolaze do izražaja i omogуju proizvodnju voćnih i elegantnih vina, s koncentracijom i ravnotežom koje su jamstvo dugovječnosti.

Razlike u vrsti tla, s različitim sadržajem gline i mjestimice velikim fragmentima granita ili pješčenjaka, utječu na nijanse u vinima, koje mogu biti strukturiranije ako je grožđe s čestica s tlom nastalim na glini ili blaže i voćnije ako je grožđe s čestica s tlom nastalim na pješčanicima.

Vinograd, koji se nalazi u središtu brežuljkastog krajolika, uživa povoljnu klimu, a od nepovoljnih vjetrova zaštićen je šumovitim brdom „Fût d'Avenas“. Otvorenost prema prostranoj dolini rijeke Saône pojačava osvijetljenost pogodnu za aktivaciju klorofila u vinovoj lozi. Zahvaljujući svojem položaju na pola brijege vinograd je najčešće zaštićen od proljetnog mraza i jutarnje magle iz doline rijeke Saône, izložen je maksimalnoj količini sunčeve svjetlosti, a obronci omogуju brzu odvodnju viška kiše.

Dolina Ardières, koja se pruža s istoka na zapad i uživa učinak fena zahvaljujući zaštiti planinskog lanca „Monts du Beaujolais“ ima orijentaciju koja pogoduje optimalnoj i pravilnoj zrelosti grožđa.

Kako bi na najbolji način iskoristili te posebne uvjete, proizvođači su prilagodili prakse i vinogradarstva i vinarstva. Prilagodba otpornosti i proizvodnje sorte gamay N siromašnom tlu primjenom posebne obrade, kratke rezidbe i metoda proizvodnje kojima se čuva aromatski potencijal, omogуju proizvodnju vina koja imaju voćni okus dok su mlada i dobre mogućnosti odležavanja.

Od 1967. proizvođači u okviru zadružnog podruma „Caveau des deux clochers“ zajednički nude pomno odabranu paletu vina s oznakom „Régnié“. Organiziraju brojna događanja, priredbe i sportske susrete kako bi promicali svoje mjesto i vino.

Vino s oznakom „Régnié“ predstavljaju kao „princa regije Beaujolais“ jer je riječ o zadnjoj općinskoj kontroliranoj oznaci izvornosti priznatoj u regiji Beaujolais.

9. Osnovni dodatni uvjeti (pakiranje, označivanje, ostali zahtjevi)

Područje u neposrednoj blizini

Pravni okvir:

nacionalno zakonodavstvo

Vrsta dodatnog uvjeta:

odstupanje u pogledu proizvodnje na razgraničenom zemljopisnom području

Opis uvjeta:

Područje u neposrednoj blizini, za koje je utvrđeno odstupanje u pogledu proizvodnje, razvoja i dozrijevanja vina, čini područje sljedećih općina, na temelju službenog zemljopisnog šifrarnika iz 2019.:

— departman Côte-d'Or:

Agencourt, Aloxe-Corton, Ancey, Arcenant, Argilly, Autricourt, Auxey-Duresses, Baubigny, Beaune, Belan-sur-Ource, Bévy, Bissey-la-Côte, Bligny-lès-Beaune, Boncourt-le-Bois, Bouix, Bouze-lès-Beaune, Brion-sur-Ource, Brochon, Cérilly, Chamboeuf, Chambolle-Musigny, Channay, Charrey-sur-Seine, Chassagne-Montrachet, Châtillon-sur-Seine, Chaumont-le-Bois, Chaux, Chenôve, Chevannes, Chorey-lès-Beaune, Clémencey, Collonges-lès-Bévy, Combertault, Comblanchien, Corcelles-les-Arts, Corcelles-les-Monts, Corgoloin, Cormot-Vauchignon, Corpeau, Couchey, Curley, Curtill-Vergy, Daix, Dijon, Ebaty, Echevronne, Epernay-sous-Gevrey, L'Etang-Vergy, Etrochey, Fixin, Flagey-Echézeaux, Flavignerot, Fleurey-sur-Ouche, Fussey, Gerland, Gevrey-Chambertin, Gilly-lès-Cîteaux, Gomméville, Grancey-sur-Ource, Griselles, Ladoix-Serrigny, Lantenay, Larrey, Levernois, Magny-lès-Villers, Mâlain, Marcenay, Marey-lès-Fussey, Marsannay-la-Côte, Massingy, Mavilly-Mandelot, Meloisey, Merceuil, Messanges, Meulley, Meursanges, Meursault, Molesme, Montagny-lès-Beaune, Monthelie, Montliot-et-Courcelles, Morey-Saint-Denis, Mossen, Nantoux, Nicey, Noiron-sur-Seine, Nolay, Nuits-Saint-Georges, Obtrée, Pernand-Vergelesses, Perrigny-lès-Dijon, Plombières-lès-Dijon, Poinçon-lès-Larrey, Pommard, Pothières, Premeaux-Prissey, Prusly-sur-Ource, Puligny-Montrachet, Quincey, Reulle-Vergy, La Rochepot, Ruffey-lès-Beaune, Saint-Aubin, Saint-Bernard, Saint-Philibert, Saint-Romain, Sainte-Colombe-sur-Seine, Sainte-Marie-la-Blanche, Santenay, Savigny-lès-Beaune, Segrois, Tailly, Talant, Thoires, Vannaire, Velars-sur-Ouche, Vertault, Vignoles, Villars-Fontaine, Villebichot, Villedieu, Villers-la-Faye, Villers-Patras, Villy-le-Moutier, Vix, Volnay, Vosne-Romanée i Vougeot,

— departman Rhône:

Alix, Anse, L'Arbresle, Les Ardillats, Arnas, Bagnols, Beaujeu, Belleville-en-Beaujolais, Belmont-d'Azergues, Blacé, Le Breuil, Bully, Cercié, Chambost-Allières, Chamelet, Charentay, Charnay, Chasselay, Châtillon, Chazay-d'Azergues, Chénas, Chessy, Chiroubles, Cogny, Corcelles-en-Beaujolais, Dardilly, Denicé, Deux Grosnes (samo za dio koji odgovara području bivše općine Avenas), Dracé, Emeringes, Fleurie, Fleurieux-sur-l'Arbresle, Frontenas, Gleizé, Juliénas, Jullié, Lacenas, Lachassagne, Lancié, Légy, Létra, Limas, Lozanne, Lucenay, Marchampt, Marcy, Moiré, Montmelas-Saint-Sorlin, Morancé, Odenas, Le Perréon, Pommiers, Porte des Pierres Dorées, Quincié-en-Beaujolais, Rivolet, Sain-Bel, Saint-Clément-sur-Valsonne, Saint-Cyr-le-Chatoux, Saint-Didier-sur-Beaujeu, Saint-Etienne-des-Oullières, Saint-Etienne-la-Varenne, Saint-Georges-de-Reneins, Saint-Germain-Nuelles, Saint-Jean-des-Vignes, Saint-Julien, Saint-Just-d'Avray, Saint-Lager, Saint-Romain-de-Popey, Saint-Vérand, Sainte-Paule, Salles-Arbuissonnas-en-Beaujolais, Sarcey, Taponas, Ternand, Theizé, Val d'Oingt, Vaux-en-Beaujolais, Vauxrenard, Vernay, Villefranche-sur-Saône, Ville-sur-Jarnioux, Villié-Morgon, Vindry-sur-Turdine (samo za dio koji odgovara područjima bivših općina Dareizé, Les Olmes i Saint-Loup),

— departman Saône-et-Loire:

Aluze, Ameugny, Azé, Barizey, Beaumont-sur-Grosne, Berzé-la-Ville, Berzé-le-Châtel, Bissey-sous-Cruchaud, Bissy-la-Mâconnaise, Bissy-sous-Uxelles, Bissy-sur-Fley, Blanot, Bonnay, Bouzeron, Boyer, Bray, Bresse-sur-Grosne, Burgy, Burnand, Bussières, Buxy, Cersot, Chagny, Chaintré, Chalon-sur-Saône, Chamilly, Champagny-sous-Uxelles, Champforgeuil, Chânes, Change, Chapaise, La Chapelle-de-Bragny, La Chapelle-de-Guinchay, La Chapelle-sous-Brancion, Charbonnières, Chardonnay, La Charmée, Charnay-lès-Mâcon, Charreçey, Chasselas, Chassey-le-Camp, Château, Châtenoy-le-Royal, Chaudenay, Cheilly-lès-Maranges, Chenôves, Chevagny-les-Chevrières, Chissey-lès-Mâcon, Clessé, Cluny, Cormatin, Cortambert, Cortevaix, Couches, Crêches-sur-Saône, Créot, Cruzille, Culles-les-Roches, Curtill-sous-Burnand, Davayé, Demigny, Dennevry, Dezize-lès-Maranges, Donzy-le-Pertuis, Dracy-le-Fort, Dracy-lès-Couches, Epertully, Etrigny, Farges-lès-Chalon, Farges-lès-Mâcon, Flagy, Fleurville, Fley, Fontaines, Fragnes-La-Loyère (samo za dio koji odgovara području bivše općine La Loyère), Fuissé, Genouilly, Germagny, Givry, Granges, Grevilly, Hurigny, Igé, Jalognay, Jambles, Jugy, Jullly-lès-Buxy, Lacrost, Laives, Laizé, Lalheue, Leynes, Lournand, Lugny, Mâcon, Malay, Mancey, Martaillly-lès-Brancion, Massilly, Mellecey, Mercurey, Messey-sur-Grosne, Milly-Lamartine, Montagny-lès-Buxy, Montbellet, Montceaux-Ragny, Moroges, Nanton, Ozenay, Paris-l'Hôpital, Péronne, Pierreclos, Plottes, Préty, Prissé, Pruzilly, Remigny, La Roche-Vineuse, Romanèche-Thorins, Rosey, Royer, Rully, Saint-Albain, Saint-Ambreuil, Saint-Amour-Bellevue, Saint-Boil, Saint-Clément-sur-Guye, Saint-Denis-de-Vaux, Saint-Désert, Saint-Gengoux-de-Scissé, Saint-Gengoux-le-National,

Saint-Germain-lès-Buxy, Saint-Gervais-sur-Couches, Saint-Gilles, Saint-Jean-de-Trézy, Saint-Jean-de-Vaux, Saint-Léger-sur-Dheune, Saint-Mard-de-Vaux, Saint-Martin-Belle-Roche, Saint-Martin-du-Tartre, Saint-Martin-sous-Montaigu, Saint-Maurice-de-Satonnay, Saint-Maurice-des-Champs, Saint-Maurice-lès-Couches, Saint-Pierre-de-Varennes, Saint-Rémy, Saint-Sernin-du-Plain, Saint-Symphorien-d'Ancelles, Saint-Vallerin, Saint-Vérand, Saint-Ythaire, Saisy, La Salle, Salornay-sur-Guye, Sampigny-lès-Maranges, Sancé, Santilly, Sassangy, Saules, Savigny-sur-Grosne, Sennecey-le-Grand, Senozan, Sercy, Serrières, Sigy-le-Châtel, Sologny, Solistré-Pouilly, Taizé, Tournus, Uchizy, Varennes-lès-Mâcon, Vaux-en-Pré, Vergisson, Vers, Verzé, Le Villars, La Vineuse sur Fregande (samo za dio koji odgovara područjima bivših općina Donzy-le-National, Massy i La Vineuse), Vinzelles i Viré,

— departman Yonne:

Aigremont, Annay-sur-Serein, Arcy-sur-Cure, Asquins, Augy, Auxerre, Avallon, Bazarnes, Beine, Bernouil, Béru, Bessy-sur-Cure, Bleigny-le-Carreau, Censy, Chablis, Champlay, Champs-sur-Yonne, Chamvres, La Chapelle-Vaupeletigne, Charentenay, Châtel-Gérard, Chemilly-sur-Serein, Cheney, Chevannes, Chichée, Chitry, Collan, Coulangeron, Coulanges-la-Vineuse, Courgis, Cruzy-le-Châtel, Dannemoine, Deux Rivières, Dyé, Epineuil, Escamps, Escolives-Sainte-Camille, Fleys, Fontenay-près-Chablis, Gy-l'Evêque, Héry, Irancy, Island, Joigny, Jouancy, Junay, Jussy, Lichères-près-Aigremont, Lignorelles, Ligny-le-Châtel, Lucy-sur-Cure, Maligny, Méliney, Merry-Sec, Migé, Molay, Molosmes, Montigny-la-Resle, Montholon (samo za dio koji odgovara područjima bivših općina Champvallon, Villiers sur Tholon i Volgré), Mouffy, Moulins-en-Tonnerrois, Nitry, Noyers, Ouanne, Paroy-sur-Tholon, Pasilly, Pierre-Perthuis, Poilly-sur-Serein, Pontigny, Préhy, Quenne, Roffey, Rouvray, Saint-Bris-le-Vineux, Saint-Cyr-les-Colons, Saint-Père, Sainte-Pallaye, Sainte-Vertu, Sarry, Senan, Serrigny, Tharoiseau, Tissey, Tonnerre, Tronchoy, Val-de-Mercy, Vallan, Venouse, Venoy, Vermenton, Vézannes, Vézelay, Vézinnes, Villeneuve-Saint-Salves, Villy, Vincelles, Vincelottes, Viviers i Yrouerre.

Označivanje

Pravni okvir:

nacionalno zakonodavstvo

Vrsta dodatnog uvjeta:

dodatne odredbe koje se odnose na označivanje

Opis uvjeta:

(a) Na etiketi vina kontrolirane oznake izvornosti može se navesti naziv manje zemljopisne jedinice:

- ako je riječ o registriranoj lokaciji,
- ako je ta jedinica navedena u izjavi o berbi.

Naziv registrirane lokacije navodi se neposredno nakon naziva kontrolirane oznake izvornosti, slovima koja ne smiju biti veća, viša ni šira od slova u nazivu kontrolirane oznake izvornosti.

(b) Na etiketi vina kontrolirane oznake izvornosti može se navesti veća zemljopisna jedinica „Vin de Beaujolais“, „Grand Vin de Beaujolais“ ili „Cru du Beaujolais“.

Slova u nazivu veće zemljopisne jedinica ne smiju biti veća, viša ni šira od dvije trećine slova u nazivu kontrolirane oznake izvornosti.

Poveznica na specifikaciju proizvoda

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-cc8d10c6-1898-4714-a513-2186ca061280

Objava obavijesti o odobrenju standardne izmjene specifikacije proizvoda za naziv u sektoru vina iz članka 17. stavaka 2. i 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/33

(2021/C 343/12)

Ova obavijest objavljuje se u skladu s člankom 17. stavkom 5. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/33 (¹)

OBAVIJEST O STANDARDNOJ IZMJENI JEDINSTVENOG DOKUMENTA

„Fleurie”

PDO-FR-A0930-AM02

Datum obavijesti: 7. lipnja 2021.

OPIS I RAZLOZI ODOBRENE IZMJENE

1. Zemljopisno područje

U poglavљу I. odjeljku IV. točki 1. nakon riječi „Rhône“ dodaju se riječi „na temelju službenog zemljopisnog šifrarnika iz 2019.“.

Ta izmjena teksta omogućuje upućivanje na zemljopisno područje iz verzije službenog zemljopisnog šifrarnika koja je bila na snazi 2019., koji objavljuje INSEE, kao i pravnu sigurnost razgraničenja zemljopisnog područja.

Opseg zemljopisnog područja ostaje potpuno isti.

Riječi „osiguravaju se“ zamijenjene su riječima „odvijaju se“.

Radi unošenja tih izmjena mijenja se točka 6. jedinstvenog dokumenta.

Dodaje se i rečenica kojom se obavješćuje da su na internetskoj stranici INAO-a stavljeni na raspolaganje kartografski dokumenti koji se odnose na zemljopisno područje.

Ta izmjena ne utječe na jedinstveni dokument.

2. Područje u neposrednoj blizini

U poglavљu I. odjeljku IV. točki 3. nakon riječi „općina“ dodaju se riječi „na temelju službenog zemljopisnog šifrarnika iz 2019.“.

Uvodi se upućivanje na službeni zemljopisni šifrarnik iz 2019. i ažurira se popis općina. Dodan je i datum kada je nadležni nacionalni odbor Nacionalnog instituta za podrijetlo i kvalitetu donio odobrenje revidiranog zemljopisnog područja oznake izvornosti. To su izmjene teksta koje uopće ne mijenjaju zemljopisno područje oznake izvornosti. Potrebne su zbog spajanja ili prijenosa općina ili dijelova općina ili izmjena naziva.

Novim tekstrom omogućuje se da općine zemljopisnog područja i dalje budu jasno navedene u specifikaciji.

Slijedom toga je izmijenjen dio „Dodatni uvjeti“ jedinstvenog dokumenta.

3. Odredbe o dozrijevanju

U poglavљu I. odjeljku IX. točki 2. datum „1. ožujka“ zamijenjen je datumom „15. siječnja“.

Najraniji datum do kojeg grožđe dozrijeva pomaknut je s 1. ožujka na 15. siječnja godine koja slijedi nakon godine berbe jer su zbog klimatskih promjena rane berbe sve učestalije. Time se omogućuje raniji dovršetak proizvodnje vina.

(¹) SL L 9, 11.1.2019., str. 2.

Pomicanje najranijeg datuma završetka dozrijevanja ne utječe na kvalitetu vina jer klimatski i pedološki uvjeti na zemljopisnom području omogućuju rano dozrijevanje sorte gamay N, te konzumiranje vina dok su mlada.

Mjenja se točka 5. jedinstvenog dokumenta.

4. Stavljanje na tržište za potrošače

U poglavlju I. odjeljku IX. točki 5. datum „15. ožujka“ zamijenjen je datumom „1. veljače“.

U skladu s pomicanjem najranijeg datuma završetka dozrijevanja, datum stavljanja vina na tržište za potrošače pomaknut je s 15. ožujka na 1. veljače.

Ta izmjena ne utječe na jedinstveni dokument.

5. Kretanje između ovlaštenih skladišta

U poglavlju I. odjeljku IX. briše se točka 5. podtočka (b) koja se odnosi na kretanje između ovlaštenih skladišta.

Zbog skraćivanja minimalnog trajanja dozrijevanja i promjene datuma stavljanja vina na tržište mora se omogućiti brže kretanje vina među gospodarskim subjektima; određivanje ranijeg datuma prije kojeg se vina ne smiju kretati ne bi bilo korisno.

Ta izmjena ne utječe na jedinstveni dokument.

Stoga je u poglavlju I. odjeljku IX. izmijenjen naslov točke 5. brisanjem riječi „kretanju proizvodâ i“.

Te izmjene ne utječu na specifikaciju proizvoda.

6. Prijelazne mjere

U poglavlju I. odjeljku XI. točki 2. podtočki (a) ispred riječi „do zaključno s berbom 2034.“ dodana je riječ „najkasnije“ kako bi se pojasnili uvjeti te mjere.

Točka 4. briše se jer je posebna mjeru istekla.

Te izmjene ne utječu na specifikaciju proizvoda.

7. Elementi povezani s kontrolom specifikacije

— Proizvođače od sada nadzire certifikacijsko tijelo te riječi „plan kontrole“ zamjenjuju riječi „plan inspekcije“ u različitim odlomcima poglavlja II. specifikacije.

Ta izmjena ne utječe na jedinstveni dokument.

— Upućivanja na nadzorno tijelo

U poglavlju III. odjeljku II.: od homologacije specifikacije u prosincu 2011. izmijenjena su pravila o sastavljanju tog dijela kako se više ne bi navodili svi podaci kontrolnog tijela kada kontrole provodi certifikacijsko tijelo.

Ta izmjena ne utječe na jedinstveni dokument.

JEDINSTVENI DOKUMENT

1. Naziv

Fleurie

2. Vrsta oznake zemljopisnog podrijetla

ZOI – zaštićena oznaka izvornosti

3. Kategorije proizvoda od vinove loze

1. Vino

4. Opis vina

Kratak opis

Riječ je o mirnim, suhim, crnim vinima. Najmanja prirodna volumna alkoholna jakost vina iznosi 10,5 %.

Ukupna volumna alkoholna jakost vina nakon pojačavanja ne premašuje 13 %.

Vina u fazi pakiranja imaju najveći sadržaj jabučne kiseline od 0,4 grama po litri.

Gotova vina, koja su spremna za puštanje u potrošnju, u skladu su sa sljedećim analitičkim standardima:

Najveći udio fermentabilnog šećera (glukoza i fruktoza): 3 grama po litri

U pogledu najveće ukupne alkoholne jakosti, najmanje stvarne alkoholne jakosti, najmanje ukupne kiselosti i najvećeg ukupnog sadržaja sumporova dioksida primjenjuju se norme predviđene zakonodavstvom Europske unije.

Vina su lijepe crvenoljubičaste boje koja postupno poprima granatno crvene nijanse. Miris im je često prožet cvjetnim notama i notama šumskog voća, koje se starenjem mijenjaju u začinske note. Okus im je snažan, ali nemametljiv, a kiselost slabo izražena. Zbog svoje lakoće i profinjenosti to se vino često navodi kao „najženstvenije“ među vinima s označom „Crus du Beaujolais“.

Opća analitička svojstva

Opća analitička svojstva	
Najveća ukupna alkoholna jakost (u % vol.):	
Najmanja stvarna alkoholna jakost (u % vol.)	
Najmanja ukupna kiselost:	
Najveći sadržaj hlapljivih kiselina (u miliekivalentima po litri):	14,17
Najveći ukupni sadržaj sumporova dioksida (u miligramima po litri):	

5. Postupci proizvodnje vina

5.1. Posebni enološki postupci

1. Poseban enološki postupak

- Zabranjena je upotreba komada drva.
- Ukupna volumna alkoholna jakost vina nakon pojačavanja ne premašuje 13 %.
- Reduktivne tehnike pojačavanja vina dopuštene su uz ograničenje stope koncentracije od 10 %.
- Vina dozrijevaju najmanje do 15. siječnja godine koja slijedi nakon godine berbe.

Uz prethodno navedene odredbe, u pogledu enoloških postupaka u proizvodnji vina potrebno je poštovati obveze utvrđene na razini Zajednice te u Zakoniku o poljoprivredi i morskom ribarstvu.

2. Postupak uzgoja

Gustoća sadnje

Najmanja gustoća sadnje vinove loze iznosi 6 000 trsova po hektaru.

Razmak između redova vinove loze ne smije biti veći od 2,10 metara, a razmak između trsova u istom redu iznosi najmanje 0,80 metara.

Pod uvjetom da se poštuje najmanja gustoća od 6 000 trsova po hektaru i za potrebe mehanizacije, razmak između redova vinove loze može biti najviše tri metra.

- Pravila o rezidbi
  - Rezidbu treba dovršiti do 15. svibnja,
  - Vino se dobiva od vinove loze koja se obrezuje kratkom rezidbom (račvasti uzgojni oblik, lepezasti oblik ili kordonac Royat s jednim krakom ili dva kraka ili u obliku „rašljii“) s najviše deset pupova po trsu,
  - Svaki trs ima od tri do pet reznika s najviše dva pupa; radi pomlađivanja svaki trs može sadržavati i jedan reznik s najviše dva pupa koji se obrezuje na suvišnoj grani starog,
  - Prilikom obrezivanja ili promjene načina rezidbe, vinova loza obrezuje se na najviše 12 pupova po trsu.
- Navodnjavanje je zabranjeno.
- Odredbe o mehaničkoj berbi
  - Ubrano grožđe slaže se u spremnike u kojima se prevozi od čestice do vinskog podruma tako da visina naslaganoga grožđa ne prelazi 0,50 metara,
  - Spremnici su izrađeni od inertnog materijala za primjenu u prehrambenoj industriji,
  - Oprema za berbu i transport ubranog grožđa ima odgovarajući sustav otjecanja vode ili zaštite.

5.2. Najveći prinosi

1. 61 hektolitar po hektaru

6. Razgraničeno zemljopisno područje

Berba grožđa, proizvodnja, razvoj i dozrijevanje vina odvijaju se na području sljedeće općine iz departmana Rhône, na temelju službenog zemljopisnog šifrarnika iz 2019.: Fleurie.

7. Glavne sorte vinove loze

Gamay N

8. Opis povezanosti

8.1. Opis prirodnih čimbenika koji pridonose povezanosti

Zemljopisno područje nalazi se u središtu vinograda „Beaujolais“ na istočnom rubu planinskog lanca „Monts du Beaujolais“.

Obuhvaća samo općinu Fleurie u departmanu Rhône, sjeverno od Lyona.

Često strmi brežuljci valovita krajolika gotovo su ravnomjerno prekriveni vinovom lozom. Više gorje u pozadini obrasio je šumom.

Razgraničene čestice za berbu grožđa nalaze se na supstratu ružičastog granita porfiroidne strukture, siromašnog tinjcem, nazvanog „granit iz Fleurieja“.

Postoje dvije geomorfološki različite cjeline:

- iznad naselja, na nadmorskim visinama od 300 do 450 metara, strme obronke, na kojima često izbija matična stijena, karakteriziraju vrlo pjeskovita i siromašna tla,
- ispod naselja nagib padina postupno se ublažava do nadmorske visine od 230 metara u smjeru rijeke Saône, a stijena je prekrivena koluvijem s brežuljkama; tla su sve gušća, bogatija glinom, finim pijeskom i muljem.

Kanal „Roclaine” i potok Presle, koji se s planine slijevaju u rijeku Saône, razdvajaju tu cjelinu i utječu na raznovrsnost izloženosti nasada.

Klima je blaga oceanska, s prosječnom godišnjom temperaturom blizu 11 °C i umjerenim oborinama, koje su pravilno raspoređene tijekom godine (u prosjeku 750 mm). Zemljopisno područje pod utjecajem je kontinentalne klime (ljetne oluje, magla koja se ledi zimi) i klime južnih krajeva (ljetne vrućine, najveća količina padalina u jesen i proljeće). Zemljopisno područje, koje od zapadnih vjetrova štiti planinski lanac „Monts du Beaujolais” naslanja se i na mali sekundarni vjenac, čije su padine pretežno orijentirane prema jugoistoku. Prve zrake sunca od zore zagrijavaju i osvjetljavaju brežuljak. Zahvaljujući svojem položaju na pola brijege vinograd je najčešće zaštićen od proljetnog mraza i jutarnje magle iz doline rijeke Saône, izložen je maksimalnoj količini sunčeve svjetlosti, a višak kiše brzo se odvodi.

8.2. Opis ljudskih čimbenika koji pridonose povezanosti

Fleurie je staro naselje. Zbog prisutnosti zalihe vode ljudi su se na tom mjestu vrlo rano počeli naseljavati, posebno u zaseocima u zapadnom predjelu.

Prisutnost vinove loze na području „Fleurie” potvrđena je 987. kupoprodajnim aktom koji je sastavljen za opatiju Arpayé, koja se nalazi podno sela i izravno ovisi o opatiji Cluny. Predmet prodaje tog akta bio je komad zemlje („curtil”) s „vinovom lozom”.

Od kraja 15. stoljeća lionska građanska klasa, koja je bogatstvo stekla svilarstvom i bankarstvom, pridonosi razvoju vinogradarstva.

U 18. stoljeću burgundski trgovci vinom prevozili su vrlo cijenjena vina „Fleurie” u Pariz. Ona su se zatim postupno stavljala na tržište u sjevernoj Francuskoj i izvozila u Englesku. Početkom 20. stoljeća vino se prodavalо u cijeloj Francuskoj i na stranim tržištima Švicarske, Belgije i Njemačke.

Zahvaljujući aktivnom djelovanju obiteljskih gospodarstava iz općine Fleurie, mjesni zadružni podrum Fleurie otvorio je 1927. svoja vrata. Marguerite Chabert, čija je obitelj zaslužna za osnivanje zadružnog podruma u Fleuriju, i koja je neko vrijeme njime predsjedala, svojom je osobnošću obilježila povijest vinograda.

Kontrolirana oznaka izvornosti „Fleurie” priznata je 1936., a među oznakama „Crus du Beaujolais” zauzima vodeće mjesto. Ta vina po visokoj cijeni kupuju osobito švicarski trgovci vinom.

Selo se okreće turizmu. Tridesetak gospodarstava osnovalo je 2007. vinski podrum pod nazivom „La maison de Fleurie” (kuća Fleurie).

Stanovnici općine Fleurie privrženi su „Gospi”, kipu Djevice Marije koji s vrha seoske kapele bdiye nad vinogradom. Tijekom godina je postala simbol općine i vinograda te se navodi na većini etiketa i promidžbenih logotipova.

Vinograd je namijenjen proizvodnji isključivo crnih vina. Glavna sorta vinove loze je gamay N. Da bi se ovladalo plodnošću te sorte, vinova loza reže se kratkom rezidbom na reznike u „račvasti” uzgojni oblik.

Gospodarstva su većinom obiteljska. Na njima se izmjenjuje ili čak zajedno radi više naraštaja. Obrađena površina po gospodarstvu u prosjeku iznosi oko 9 hektara. U 2010. vinograd „Fleurie” obuhvaćao je površinu od otprilike 1 400 hektara. Vino proizvode 180 proizvođača, zadružni podrum i desetak trgovaca.

8.3. Uzročna veza

Povijesni vinograd „Fleurie”, star više od jednog tisućljeća, postupno je davao oblik jedinstvenom krajoliku u kojem zauzima istaknuto mjesto.

Na brdovitom području usred granitnog supstrata vinograd se s nadmorskih visina od 200 do 450 metara prostire na ponegdje vrlo strmim padinama s dobrim ekspozicijama koje pogoduju proizvodnji vina vrhunske aromatske složenosti.

Otvorenost prema prostranoj dolini rijeke Saône, uz nadmorsku visinu i izloženost većnom jugoistoku omogućuju osvjetljenost pogodnu za aktivaciju klorofila u vinovoj lozi, što je jamstvo za optimalno i stabilno zrenje grožđa.

Tla od granitnih pješčara siromašna su i porozna, pogodna za umjerenu proizvodnju. Sorta gamay N osjetljiva je na vrstu tla i posebno joj odgovaraju slabo plodna tla, a vino proizvedeno iz te sorte blago je s rafiniranim taninima.

U tim posebnim zemljopisnim uvjetima proizvođači vina s oznakom „Fleurie“ razvili su tijekom generacija tehnike za optimalno iskorištavanje sorte gamay N.

Njihovo znanje i iskustvo prepoznaće se u tradicionalnoj primjeni kratke rezidbe na reznike i „račvastog“ uzgojnog oblika, velikoj gustoći sadnje, uzgojnim praksama kojima se ograničava erozija tla, odgovarajućim tehnikama proizvodnje vina kojima se nastoji proizvesti sirovina intenzivne boje i osigurati profinjenost, voćnost i eleganciju vina.

Mnogo prije nego što je vino „Beaujolais nouveau“ steklo svjetski ugled, vina „Fleurie“ već su bila vrlo cijenjena i na dobrom glasu. Početkom 18. stoljeća burgundski trgovci vinom prevozili su ih u Pariz. U 19. stoljeću razni autori koji su proučavali i opisivali francuska vina, među ostalima Jullien, Guyot i Danguy, uvijek su vina s oznakom „Fleurie“ svrstavali među najbolja.

Potrošači u Švicarskoj i Engleskoj, koje je privukla sličnost naziva „Fleurie“ s izrazima „Fleur“ i „Flower“ (cvijet) pridonijeli su ugledu tih vina u cijeloj Europi. Taj je ugled vidljiv i danas tijekom godišnjeg izložbenog sajma, koji se održava u mjestu Fleurie prvu subotu i nedjelju nakon blagdana Svih svetih i privlači mnoštvo ljudi.

9. Osnovni dodatni uvjeti (pakiranje, označivanje, ostali zahtjevi)

Područje u neposrednoj blizini

Pravni okvir:

nacionalno zakonodavstvo

Vrsta dodatnog uvjeta:

odstupanje u pogledu proizvodnje na razgraničenom zemljopisnom području

Opis uvjeta:

Područje u neposrednoj blizini, za koje je utvrđeno odstupanje u pogledu proizvodnje, razvoja i dozrijevanja vina, čini područje sljedećih općina, na temelju službenog zemljopisnog šifrarnika iz 2019.:

— departman Côte-d'Or:

Agencourt, Aloxe-Corton, Ancey, Arcenant, Argilly, Autricourt, Auxey-Duresses, Baubigny, Beaune, Belan-sur-Ource, Bévy, Bissey-la-Côte, Bligny-lès-Beaune, Boncourt-le-Bois, Bouix, Bouze-lès-Beaune, Brion-sur-Ource, Brochon, Cérilly, Chamboeuf, Chambolle-Musigny, Channay, Charrey-sur-Seine, Chassagne-Montrachet, Châtillon-sur-Seine, Chaumont-le-Bois, Chaux, Chenôve, Chevannes, Chorey-lès-Beaune, Clémencey, Collonges-lès-Bévy, Combertault, Comblanchien, Corcelles-les-Arts, Corcelles-les-Monts, Corgoloin, Cormot-Vauchignon, Corpeau, Couchey, Curley, Curtill-Vergy, Daix, Dijon, Ebaty, Echevronne, Epernay-sous-Gevrey, L'Etang-Vergy, Etrochey, Fixin, Flagey-Echézeaux, Flavignerot, Fleurey-sur-Ouche, Fussey, Gerland, Gevrey-Chambertin, Gilly-lès-Cîteaux, Gomméville, Grancey-sur-Ource, Griselles, Ladoix-Serrigny, Lantenay, Larrey, Levernois, Magny-lès-Villers, Mâlain, Marcenay, Marey-lès-Fussey, Marsannay-la-Côte, Massingy, Mavilly-Mandelot, Meloisey, Merceuil, Messanges, Meuilley, Meursanges, Meursault, Molesme, Montagny-lès-Beaune, Monthelie, Montliot-et-Courcelles, Morey-Saint-Denis, Mossen, Nantoux, Nicey, Noirion-sur-Seine, Nolay, Nuits-Saint-Georges, Obtrée, Pernand-Vergelesses, Perrigny-lès-Dijon, Plombières-lès-Dijon, Poinçon-lès-Larrey, Pommard, Pothières, Premeaux-Prissey, Prusly-sur-Ource, Puligny-Montrachet, Quincey, Reulle-Vergy, La Rochepot, Ruffey-lès-Beaune, Saint-Aubin, Saint-Bernard, Saint-Philibert, Saint-Romain, Sainte-Colombe-sur-Seine, Sainte-Marie-la-Blanche, Santenay, Savigny-lès-Beaune, Segrois, Tailly, Talant, Thoires, Vannaire, Velars-sur-Ouche, Vertault, Vignoles, Villars-Fontaine, Villebichot, Villedieu, Villers-la-Faye, Villers-Patras, Villy-le-Moutier, Vix, Volnay, Vosne-Romanée i Vougeot,

— departman Rhône:

Alix, Anse, L'Arbresle, Les Ardillats, Arnas, Bagnols, Beaujeu, Belleville-en-Beaujolais, Belmont-d'Azergues, Blacé, Le Breuil, Bully, Cercié, Chambost-Allières, Chamelet, Charentay, Charnay, Chasselay, Châtillon, Chazay-d'Azergues, Chénas, Chessy, Chiroubles, Cogny, Corcelles-en-Beaujolais, Dardilly, Denicé, Deux Grosnes (samo za dio koji odgovara području bivše općine Avenas), Dracé, Emeringes, Fleurieux-sur-l'Arbresle, Frontenay, Gleizé, Juliénas, Jullié, Lacenas, Lachassagne, Lancié, Lantignié, Légy, Létra, Limas, Lozanne, Lucenay, Marchampt, Marcy, Moiré, Montmelas-Saint-Sorlin, Morancé, Odenas, Le Perréon, Pommiers, Porte des Pierres Dorées, Quincy-en-Beaujolais, Riviolet, Sain-Bel, Saint-Clément-sur-Valsonne, Saint-Cyr-le-Chatoux, Saint-Didier-sur-Beaujeu, Saint-Etienne-des-Oullières, Saint-Etienne-la-Varenne, Saint-Georges-de-Reneins, Saint-Germain-Nuelles,

Saint-Jean-des-Vignes, Saint-Julien, Saint-Just-d'Avray, Saint-Lager, Saint-Romain-de-Popey, Saint-Vérand, Sainte-Paule, Salles-Arbuissonnas-en-Beaujolais, Régnié-Durette, Sarcey, Taponas, Ternand, Theizé, Val d'Oingt, Vaux-en-Beaujolais, Vauxrenard, Vernay, Villefranche-sur-Saône, Ville-sur-Jarnioux, Villié-Morgon, Vindry-sur-Turdine (samo za dio koji odgovara područjima bivših općina Dareizé, Les Olmes i Saint-Loup),

— departman Saône-et-Loire:

Aluze, Ameugny, Azé, Barizey, Beaumont-sur-Grosne, Berzé-la-Ville, Berzé-le-Châtel, Bissey-sous-Cruchaud, Bissy-la-Mâconnaise, Bissy-sous-Uxelles, Bissy-sur-Fley, Blanot, Bonnay, Bouzeron, Boyer, Bray, Bresse-sur-Grosne, Burgy, Burnand, Bussières, Buxy, Cersot, Chagny, Chaintré, Chalon-sur-Saône, Chamilly, Champagny-sous-Uxelles, Champforgeuil, Chânes, Change, Chapaize, La Chapelle-de-Bragny, La Chapelle-de-Guinchay, La Chapelle-sous-Brancion, Charbonnières, Chardonnay, La Charmée, Charnay-lès-Mâcon, Charrecey, Chasselas, Chassey-le-Camp, Château, Châtenoy-le-Royal, Chaudenay, Cheilly-lès-Maranges, Chenôves, Chevagny-les-Chevrières, Chissey-lès-Mâcon, Clessé, Cluny, Cormatin, Cortambert, Cortevaix, Couches, Crêches-sur-Saône, Créot, Cruzille, Culles-les-Roches, Curtil-sous-Burnand, Davayé, Demigny, Dennevry, Dezize-lès-Maranges, Donzy-le-Pertuis, Dracy-le-Fort, Dracy-lès-Couches, Epertully, Etrigny, Farges-lès-Chalon, Farges-lès-Mâcon, Flagy, Fleurville, Fley, Fontaines, Fragnes-La-Loyère (samo za dio koji odgovara području bivše općine La Loyère), Fuissé, Genouilly, Germagny, Givry, Granges, Grevilly, Hurigny, Igé, Jalogny, Jambles, Jugy, Jullly-lès-Buxy, Lacrost, Laives, Laizé, Lalheue, Leynes, Lournand, Lugny, Mâcon, Malay, Mancey, Martailly-lès-Brancion, Massilly, Mellecey, Mercurey, Messey-sur-Grosne, Milly-Lamartine, Montagny-lès-Buxy, Montbellet, Montceaux-Ragny, Moroges, Nanton, Ozenay, Paris-l'Hôpital, Péronne, Pierreclos, Plottes, Préty, Prissé, Pruzilly, Remigny, La Roche-Vineuse, Romanèche-Thorins, Rosey, Royer, Rully, Saint-Albain, Saint-Ambreuil, Saint-Amour-Bellevue, Saint-Boil, Saint-Clément-sur-Guye, Saint-Denis-de-Vaux, Saint-Désert, Saint-Gengoux-de-Scissé, Saint-Gengoux-le-National, Saint-Germain-lès-Buxy, Saint-Gervais-sur-Couches, Saint-Gilles, Saint-Jean-de-Trézy, Saint-Jean-de-Vaux, Saint-Léger-sur-Dheune, Saint-Mard-de-Vaux, Saint-Martin-Belle-Roche, Saint-Martin-du-Tartre, Saint-Martin-sous-Montaigu, Saint-Maurice-de-Satonnay, Saint-Maurice-des-Champs, Saint-Maurice-lès-Couches, Saint-Pierre-de-Varennes, Saint-Rémy, Saint-Sernin-du-Plain, Saint-Symphorien-d'Ancelles, Saint-Vallerin, Saint-Vérand, Saint-Ythaire, Saisy, La Salle, Salornay-sur-Guye, Sampigny-lès-Maranges, Sancé, Santilly, Sassangy, Saules, Savigny-sur-Grosne, Sennecey-le-Grand, Senozan, Sercy, Serrières, Sigy-le-Châtel, Sologny, Solutré-Pouilly, Taizé, Tournus, Uchizy, Varennes-lès-Mâcon, Vaux-en-Pré, Vergisson, Vers, Verzé, Le Villars, La Vineuse sur Fregande (samo za dio koji odgovara područjima bivših općina Donzy-le-National, Massy i La Vineuse), Vinzelles i Viré,

— departman Yonne:

Aigremont, Annay-sur-Serein, Arcy-sur-Cure, Asquins, Augy, Auxerre, Avallon, Bazarnes, Beine, Bernouil, Béru, Bessy-sur-Cure, Bleigny-le-Carreau, Censy, Chablis, Champlay, Champs-sur-Yonne, Chamvres, La Chapelle-Vaupeletteigne, Charentenay, Châtel-Gérard, Chemilly-sur-Serein, Cheney, Chevannes, Chichée, Chitry, Collan, Coulangeron, Coulanges-la-Vineuse, Courgis, Cruzy-le-Châtel, Dannemoine, Deux Rivières, Dyé, Epineuil, Escamps, Escolives-Sainte-Camille, Fleys, Fontenay-près-Chablis, Gy-l'Evêque, Héry, Irancy, Island, Joigny, Jouancy, Junay, Jussy, Lichères-près-Aigremont, Lignorelles, Ligny-le-Châtel, Lucy-sur-Cure, Maligny, Mélisey, Merry-Sec, Migé, Molay, Molosmes, Montigny-la-Resle, Montholon (samo za dio koji odgovara područjima bivših općina Champvallon, Villiers sur Tholon i Volgré), Mouffy, Moulins-en-Tonnerrois, Nitry, Noyers, Ouanne, Paroy-sur-Tholon, Pasilly, Pierre-Perthuis, Poilly-sur-Serein, Pontigny, Préhy, Quenne, Roffey, Rouvray, Saint-Bris-le-Vineux, Saint-Cyr-les-Colons, Saint-Père, Sainte-Pallaye, Sainte-Vertu, Sarry, Senan, Serrigny, Tharoiseau, Tissey, Tonnerre, Tronchoy, Val-de-Mercy, Vallan, Venouse, Venoy, Vermenton, Vézannes, Vézelay, Vézennes, Villeneuve-Saint-Salves, Villy, Vincelles, Vincelottes, Viviers i Yrouerre.

Označivanje

Pravni okvir:

nacionalno zakonodavstvo

Vrsta dodatnog uvjeta:

dodatne odredbe koje se odnose na označivanje

Opis uvjeta:

(a) Na etiketi vina kontrolirane oznake izvornosti može se navesti naziv manje zemljopisne jedinice:

- ako je riječ o registriranoj lokaciji,
- ako je ta jedinica navedena u izjavi o berbi.

Naziv registrirane lokacije navodi se neposredno nakon naziva kontrolirane oznake izvornosti, slovima koja ne smiju biti veća, viša ni šira od slova u nazivu kontrolirane oznake izvornosti.

(b) Na etiketi vina kontrolirane oznake izvornosti može se navesti veća zemljopisna jedinica „Vin de Beaujolais”, „Grand Vin de Beaujolais” ili „Cru du Beaujolais”.

Slova u nazivu veće zemljopisne jedinice ne smiju biti veća, viša ni šira od dvije trećine slova u nazivu kontrolirane oznake izvornosti.

Poveznica na specifikaciju proizvoda

https://info.agriculture.gouv.fr/gedei/site/bo-agri/document_administratif-163ce6ee-43f3-40c6-b350-36ff801081a0

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije
Evropske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR